

Türi Rahvaleht

LÜHIDALT

Türil tähistati Tartu rahu aastapäeva

2. veebruaril tähistati Tartu rahu 105. aastapäeva. Selle meenutamiseks toimus Türi kesklinna kalmistul mälestushetk. Samuti viisid abivallavanem Elar Niglas ja kaitseliidu Türi malevkonna pealik Tõnis Orumaa küünlad ja lillekorvid Jüri Vilmsi (pildil), Andres Larka ja August Rei mälestuskivide juurde.

Türi-Tori kiir-laskumisele on kirja pandud 167 paatkonda

Korraldajate sõnul on endiselt populaarseim 78 km põhidistants, kus stardis on 85 paatkonda, tõusu on märgata ka 104 km distantsil, kus on kirjas 24 paati. Tagasiminekut on näha 47 km matkadistantsil, kus on kirjas 58 paati. Paadiklassidest on kokku populaarsemad K1MEN ja K2MEN mõlemad 34 paadiga. Kiirlaskumisele saab kirja panna kuni 25. märtsini.

Massiipiirangu kehtestamine Türi valla teedel

Ilmastikuoludest tingitud tee lagunemise ajal on teekatete säilimise ja rasketehnika poolt lõhkumise vältimiseks osadel Türi vallas avalikult kasutatavatel kohalikel teedel keelatud veokitele täismassiga üle 8 tonni liiklemine. Liikluspiiranguga teede nimekiri on leitav Türi vallavalitsuse majandusosakonna 3. veebruaril 2025 väljastatud haldusaktis, mis on leitav Türi vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris. Piirang kehtib alates 3. veebruarist kuni muutva haldusakti vastuvõtmiseni. Erakorraliseks registrimassi ületamiseks tuleb taotleda Türi vallavalitsuse majandusosakonnast luba.

JÄRGMINE
TÜRI RAHVALEHT
ILMUB 6. MÄRTSIL

Sellele, et nurgakivi panek libedamalt läheks, aitasid kaasa Türi lasteaia laululapsed. FOTO: MERLE RÜÜTEL

Türi lasteaia Lokuta õppekoha juurdeehitusele pandi nurgakivi

30. jaanuaril pandi nurgakivi Türi lasteaia Lokuta õppekoha juurdeehitusele. Valmiv kahekorruline hoone, mis vastab liginullenergiahoone standarditele, pakub edaspidi kaasaegseid ja energiatõhusaid ruumilahendusi, sealhulgas ruume kahele lasteaiaühikule, panipaiku, tehnoruumi ning tugiteenuste kabinetti. Tegemist on olulise verstapostiga Türi valla haridusvaldkonnas, kuna viimane lasteaiahoone rajati Türiale enam kui 50 aastat tagasi. Käimasoleva projekti eesmärk on pakkuda kvaliteetset alusharidust ka erivajadustega lastele.

Piduliku tseremoonia raames asetati nurgakivikapslisse sümbolse ajaloopärandina Türi lasteaia Lokuta õppekoha laulunoodid koos lasteaia logoga, erinevaid münte ja paberraha, värske maakonnalehe number, Merko Ehituse ajakirja eksemplar ning muud olulised esemed tulevastele põlvetele avastamiseks. Hoone on projekteerinud Est Estate OÜ ning ehitustöid teostab AS Paide MEK, kes alustas möödunud aasta hilissügisel kõrvalhoone lammutamisega. Omanikujärelevalvet teeb OÜ IBG-EHITUS. Ehitustööd plaanitakse lõpetada hiljemalt 1. oktoobriks 2025.

Projekti kogumaksumus ulatub 1 941 969,84 euron, millest Euroopa Liidu Sotsiaalfond kaasrahastab 1 165 181,80 euro ulatuses. Projekti raames viiakse läbi ka ulatuslik haridus- ja omavalitsustöötajate koolitusprogramm, mille eesmärk on tõsta alushariduse kvaliteeti kogu vallas. Alus pandi õppehoonele, mis loob paremad võimalused piirkonna laste arenguks ning toetab kogukonna ühtset eesmärki tagada kvaliteetne haridus ja hooliv kasvukeskkond kõigile. MERLE RÜÜTEL

1. veebruaril toimus Metsajõel pidulik tunnustusüritus Türi valla kultuuri- ja spordiaasta tähed 2024, kuhu oli kutsutud enam kui 160 kultuuri- ja sporditegelast ning koostööpartnerit. Parempoolsel pildil: Türi kultuurikeskuse direktor Ülle Välimäe ja Türi spordiklubide liidu juhatuse esimees Martin Kaschan Metsajõel tervituskõnet pidamas. Vasakpoolsel pildil: Türi kultuurikeskuse aasta kolleeg 2024 tiitli pälvis Türi kultuurikeskuse kunstiline juht Ave Avamere (keskel). FOTOD: MERLE RÜÜTEL

TOIMETAJALT

Raamatutest. Kuuni ja tagasi. Maailma lõppu ka.

Kui eelmises arvamuses sai sõna võetud uue aasta tuleku ja sellega seonduva üle, siis seekord tuleb jälle juttu alanud aastast. Kes arvab, et maoaastast, see eksib. Hoopiski raamatuaastast, mis 30. jaanuaril algas ja kestab järgmise aasta 14. märtsini. Ehk siis Anton Hanseni sünniaastapäeval algas ja emakeelepäeval lõpeb.

Kuidas Teil on raamatute ja lugemisega? Et nagu on ja ei ole ka? Mul samamoodi, kui rääkida just eelkõige kodumaisest kirja-varast mitte tõlkekirjandusest. Seda viimast võib leida raamatupoodide lettidel rohkelt.

Olen pärit ajast, kui lookas raamaturiiulid olid omamoodi jõukuse või miks mitte tarkuse näitajateks kodus. Kas ja kui-palju nendelt riulitelt ka läbi loeti, on omaette küsimus. Stalini preemia laureaatide raamatuid olen vahel juhtunud nägema, need näevad kohati välja sellised, nagu oleks otse trükikojast tulnud. Võimalik, et polegi avatud. Samas on enamasti kapsaks loetud „Seiklusjutte maalt ja merelt“ ja „Mirabilia“ sarjad. „Varamu“, „Suuri sõnameistreid“, kõiksugu „Kogutud teosed“..., mida kõike nendelt lookas riulitelt leida võis. Täna on olukord selline, et enamiku sellest valikust ja toonasest ilukirjandusest võib leida jäätmejaama paberikonteinerist. Seal võib leida ka erinevat tehnikaalast kirjandust, sõnaraamatuid ja loomulikult ka teatmeteoseid.

Viimaste tellimiseks tuli minna juba õhtul raamatupoe ukse taha järjekorda, et olla hommikul esimeste seas, vähemalt nende seas, kellele piiratud kogusest midagi jagus. Hulk aega hiljem said kätte selle kauaoodatud teatmeteose, trükivärvist veel lõhnava, ja teost avades võisid avastada, et keegi on teinud praaki: raamatu sisu lausa tagurpidi kaante vahel. Tühja sellest, hea et raamatugi said.

Aga jäi enne pooleli see lugemise jutt. Jah, see käis hooti. Algu oli paljulubav. Ühel päeval kotitais muinasjutte lasteraamatukogust, järgmiseks päevaks olid need loetud. Raamatud olid suures formaadis, pilte oli palju ja juttu vähe. Selliste lugemine eriti suurt pingutust ei nõudnud.

Muinasjuttudest said seiklusjutud, romaanid ja kui arvate nüüd et koomiksid, siis neid tollal polnudki. Olid ateismi põlistav Jean Effeli joonistatud raamatud maailma ja inimese loomisest. Pildid olid seal ju toredad. Kui siis ükskord seitsmekümnendate algul ilmus Disney ainetel tehtud koomiksiraamat piilupart Donaldi, Miki-Hiire ja teistega, olid õnnelikud need, kes selle poest said. Need, kes ei saanud, pidid olema pikalt järjekorras, et seda imeasja raamatukogu lugemistoas kasvõi silmanurgastki näha, veel parem sirvida.

Kui hoogu ja lugemisisu jätkus, läksid loosi kõikvõimalikud erinevad kirjatööd. Üks minu erilisi lemmikuid toonasest ajast on kindlasti kodumaised muinaslood „Tark mees taskus“ ja „Eesti rahva ennemuistsed jutud“. Viimane võlus loomulikult ka Günther Reindorffi imeliste piltidega. Kääbiku seiklused ja Harry Potter olid veel kusagil kauguses, mägede taga. Ja kui isu sai otsa, tuli paus. Aga raamatutega on nii, et isu tuleb tagasi. Alati.

Viimased nädalad olen isutanud näiteks koos Kivirähkiga. Teinud temaga retke läbi Euroopa, elanud kaasa puulastele ja tohtlastele, lennanud kuule ja nüüd olen maailma lõpus. Nii täpselt ongi.

Rohket lugemist alanud raamatuaastal!

TEET REIER

NÄDALA PILT

Mobiilivabas Laupa koolis puhkavad mobiiltelefonid päeval õpilastest - nad ootavad rahulikult tundide lõppu, et taas omanikega kohtuda ja usinat kasutust leida. Sel ajal, kui telefonid aktiivselt kasutamisest hinge tõmbavad, saavad õpilased rahulikult õppetööle keskenduda. FOTO: TEET REIER TEKST: KERLI RHEDE

Kabala küla PÄRL 2024 on Heli Martin

11. jaanuaril toimus Kabalas traditsiooniline August Pärlile pühendatud päev, kus kuulutati välja Kabala küla PÄRL 2024. Sel aastal pälvis tiitli Heli Martin.

Heli südameasjaks on Kabala piirkonna heaolu ja oma panusega Kabala kogukonnaelu mitmekesistamisel on Heli silma paistnud juba aastaid. Kuigi Heli ei ole Kabalas sündinud, on ta Kabalas koolis käinud ning elab ja töötab seal tänase päevani. Heli on olnud pikaegne Kabala lasteaia töötaja, tegutsedes nii õpetaja, juhataja kui ka liikumisõpetajana.

Lisaks on Heli Kabala Kultuuri ja Spordi Seltsi eestvedaja ja kor-

raldab piirkonna spordisündmusi (liikumismatku, perespordipäevi, võrkpalli- ja kergejõustiku võistlusi, mälumänge jne).

Pidulikul sündmusel esinesid kohalikud kollektiivid ning muusikalist elamust pakkusid Kabala vilistlaste puhkpilliorkester Kutter ja ansambel Lõõtsanõbid.

Kabala Pärli tiitel loodi pikaajase rahvamaja juhataja August Pärli mälestuseks ning kohaliku kultuurielu edendajate tunnustamiseks. Esimene Pärliapäev toimus 2006. aastal. Eelmisel aastal pälvis Kabala Pärli tiitli Örne Roosileht ning Kabala väike Pärli oli Joonas Kreitsman.

Türi valla 2025. aasta eelarve võeti vastu juba jaanuari volikogus

Türi vallavolikogu võttis jaanuari istungil vastu 2025. aasta eelarve, mis on tasakaalus, planeeritud kokkuhoidlikult ning tulevikku vaatav.

Suurimateks investeeringuteks on Lokuta lasteaia juurdeehitus, kahe sotsiaalmaja soojustamine, Kabala kooli fassaadi ja akende parendustööd, Türi ühiskooli spordisaali põranda vahetus ning mitmed väiksemad investeeringud, mis loovad kokkuhoidu halduskuludes või pakuvad paremaid (töö)tingimusi meie õpetajatele, lastele ja valla elanikele.

Eelarves oleme saavutanud suurema reservfondi olemasolu, oleme suurendanud seda 45 000-lt 100 000-le. Suurendanud võrreldes eelmise aastaga põhitegevuse tulemit ligi pool miljonit ehk 1,2-le miljonile ning hea uudisena tuli laenu refinantseerimine üle saja tuhande euro odavam, millele planeeritud jäägist saame tänavu aastal ehitada Laupa koolile staadioni-spordiväljaku. Siiski peame kokkuhoidlikult majandama ja planeeritud investeeringuid jagama aastate lõikes ning vajadusel ajatama.

Heameel on ka selle üle, et nii volikogu kui komisjonid pooldavad Türi järve äärsel ala (pildil) renoveerimist. Selleks esitasime projektitaotluse lisarahastuseks ning ootame vastust juuniks. Järve viimane renoveerimine oli 20 aastat tagasi. Meie suvine vaba aja veetmise koht vajab uuendusi ja turvalisuse huvides juba ka uusi investeeringuid.

Talvine jää on laste ujumiskoha silla viinud paigast ära ning vettehüppetorn on muutunud ohtlikuks ja vajab väljavahetamist. Lisaks on planeeritud uued atraktsioonid ja mänguväljak lastele, promenaad, pesemisvõimalus ja joogivee koht, ligipääs erivajadustega inimestele, interaktiivsed mängualad, eakate jõulinnak, rannajalgballi väljaku uuendus jpm. Volikogus küsiti minult, kas meil pole tähtsamaid objekte, millele rahastust küsida? Meil on olemas pikalt planeeritud tegevussuunad ja investeeringud alates teedest ja asutustest kuni inimestesse investeerimiseni.

Kuna selle rahastuse puhul on tegemist Järvamaale suunatud fondi jääkide jagamise ehk teise vooruga, millest kahjuks ei saa suuremaid summasid küsida, et võimaldada mõni teine tulevikku investering varem ära teha, siis on järve renoveerimine parim võimalik variant, et mitte jätta lisarahastus kasutamata. Täna tublisid ametnikke, kellega koos sai eelprojekt ja kõik muud vajalikud projektitaotluse lisad õigeks ajaks valmis. Nüüd jääb vaid pöidlaid hoida, et ka projektile positiivne otsus tuleks.

Oleme tänavu aastaks teinud mitmeid projekte, mille raames soovime parendada valla elanikele pakutavaid teenuseid. Toon välja mõned näited rahastatud projektidest: tulemas on ohtlike jäätmete vedu üle valla, vald koos Türi põhikooliga on loomas õuesõppeklassi koos toidusaluga, oleme saanud psühholoogi palgatoetust, oleme saanud toetust kaasava hariduse rakendamiseks Türi valla koolides, jätkub mitmeaastane noori toetav noortegarantii projekt jpm. Lisan ka esitatud projektid, mis on rahastusotsuse ootel: Türi valla haljastuse hinnangu koostamine koos hooldusettepanekutega, Türi järve veekvaliteedi seisundi uuring ja analüüs, Türi valla väikekoolide toetus jne.

Väga paljud meie asutused ja vallas tegutsevad organisatsioonid teevad head tööd lisavahendite hankimisel ja meie elu parendamisel. Kohe avanevas Lõuna-Järvamaa projekti-toetuste konkursil on mitmed valla koolid ja asutused osalemas ning samuti mittetulundusühingud, kes loovad uusi ja põnevaid tegevusvõimalusi meie inimestele. See kõik on meie endi parema elukvaliteedi nimel. Hoiame, mida loome. Aitäh teile, sest koostöö on edasiviiv jõud. Jätkame head koostööd kõigi asutuste ja inimestega!

SULO SÄRKINEN
Türi vallavanem

Türi valla üldplaneeringu ja eri-planeeringu menetluse ülevaade

Türi vallas toimunud üld-planeeringu menetlus on olnud põhjalik ja ulatuslik protsess, mille eesmärgiks on olnud kohaliku ruumilise planeerimise pikaajaline suunamine. Menetlus hõlmas erinevaid etappe sh tuuleparkide kavandamise küsimusi ning kaasas valla elanikke ja eksperte.

Üldplaneeringu menetlus

Üldplaneering algatati esialgu ilma tuulepargi aladeta. Esi-mene üldplaneeringu eelnõu pandi avalikule väljapanekule ja arutelule 2020. aasta suvel, kuid tuulepargid ei olnud selles etapis planeeringus sisalduvad. Sama aasta lõpuks valmis tuule-parkide uuring, mis keskendus küsimusele, kas ja kuidas oleks võimalik rajada tuuleparke Käru piirkonda. Uuringut tutvustati 19. novembril 2020 Käru rahvamajas toimunud koosolekul.

Uuringu tulemusel lisati tuulikualad üldplaneeringusse. Selle põhjal korraldati uuesti üldplaneeringu eelnõu avalik väljapanek 25. jaanuarist 25. veebruarini 2021, millele järg-nesid avalikud arutelud. Esimene arutelu toimus veebipõhiselt 10. märtsil ja teine arutelu Kärus 17. juulil 2021. Arutelude ja välja-paneku eesmärk oli valla elanike teavitamine ja nende arvamuse kogumine.

Kuigi hilisemad muudatused riigikaitsealistes piirangutes või-maldasid kaaluda tuulikute

rajamist kogu Türi valla ulatuses, otsustati menetlust teist korda mitte tagasi pöörata. Lõplik üld-planeeringu avalik väljapanek toimus 23. maist 22. juunini 2022 ning avalikud arutelud leidsid aset 5. ja 6. juulil Kabalas, Oisus, Kärus, Väätsal ja Türil.

Planeering kehtestati Türi vallavolikogu otsusega 24. novembril 2022 (otsus nr 56). Kogu menetlusprotsessi jooksul avaldati teavitusi nii Järva Teata-jas, Türi Rahvalehes kui ka Türi valla kodulehel.

Kohaliku omavalitsuse eriplaneering

Tuuleparkide rajamiseks algatati Türi vallas ka kohaliku omava-litsuse eriplaneering (KOV EP). Taotlus esitati 7. novembril 2022 ning selle alusel teavitati valla elanikke ja huvigruppe. Planeeringu eesmärk on leida sobivaim asukoht tuuleparkidele, võttes arvesse keskkonnamõ-jusid ja tehnilisi võimalusi.

Eriplaneering algatati 26. jaanuaril 2023 ning menetluse käigus on koostatud KOV EP lähteseisukohad ja keskkon-namõju strateegilise hindamise (KSH) programm. Eelmärgi-tud dokumentide avalik välja-panek toimus 17. novembrist 16. detsembrini 2023 ning arutelud 15. jaanuaril 2024 Kabala rahva-majas, Oisu rahvamajas ja Türi kultuurikeskuses.

Aruteludel selgitati planeeringu eesmäärke ja

kaasamisvõimalusi. Järgmistes menetlusetappides toimub planeeringu sisuline koostamine ja keskkonnamõjude hindamine, mille käigus uuritakse süvitsi ka mõjusid looduskeskonnale sh linnustikule, nahkhiirtele, mürale ja visuaalsele mõjule.

Detailplaneeringud

Üldplaneeringus määratud tuulepargi aladele on algatatud kolm detailplaneeringut, mille käigus määratakse tuulepargi rajamise täpsemad tingimused ja tuulegeneraatorite konkreetsed asukohad.

Algatatud detailplaneeringud: Kädva tuuleala: Arendajad Evecon Wind OÜ, Sunly Wind OÜ, Vestman Solar OÜ ja RMK. Lungu tuuleala: Arendajad Sunly Wind OÜ, TMV Green OÜ, Evecon Wind OÜ ja RMK. Karjaküla tuuleala: Arendaja Vestman Solar OÜ.

Planeeringute eesmärk on selgitada, kuhu tuulikuid saab rajada, arvestades keskkonna-ja tehnilisi piiranguid.

Tuuleenergia arutelu komisjonis

20. jaanuaril toimunud Türi vallavolikogu seltsitegevuse-ja maaelukomisjoni koosolekul käsitleti pikemalt tuuleenergia teemat, sealhulgas Türi valda planeeritavate tuuleparkide osa. Komisjonile olid kutsutud teemat selgitama ja küsimustele vas-

tama MTÜ Looduse ja Inimese Heaks esindaja Urmas Maranik, kliimaministeeriumist kohalike omavalitsuste rohereformi koor-dinaator Rene Reisner ning tuu-leenergia assotsiatsiooni esinda-jad Terje Talv ja Klaire Kuusk.

Räägiti tuuleparkide mõjust loodusele ja inimestele, taastuv-energia vajadusest ja võimalustest riigis ning tänasest olukorrast tuuleparkide arendamisel Türi vallas.

Edasised sammud

Planeeringute järgmised etapid sisaldavad avalikke väljapanekuid, arutelusid ja erinevate osa-poolte kaasamist. Tagame kogu protsessi jooksul info kättesaadavuse ning teavitame planeeritud koosolekute ja aruteludest oma kodulehe, Facebooki ja Rah-valehe kaudu, et kõigil huvilistel oleks võimalik osaleda.

Kust leida infot?

Detailne info planeeringute kohta on saadaval Türi valla kodulehel:

T ü r i v a l l a ü l d - planeering www.tyri.ee/uld-planeering1;

Eriplaneering www.tyri.ee/eriplaneeringud;

Detailplaneeringud www.tyri.ee/menetluses.

Fotol on Põhja-Pärnumaa vallas asuv Sopi-Tootsi tuulepark. FOTO: KOIT RAUD

Kutsume osalema Eesti-Läti neljanda elektriühenduse kaasamiskoosolekul

Veebruaris toimuvad Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eri-planeeringu kaasamiskoosolekud, kus tutvustatakse kohalikele elanikele ja huvilistele planeeringut ning trassi asukoha alternatiive. Koosolekutel selgitatakse trassi kujunemise põhimõtteid, hüvitiste ja tulumistasude võimalusi ning vastatakse teemakohastele küsi-mustele. Puudutatud omavalitsuste ja kogukondade tagasiside on oluline sisend elektriühenduse ning selleks vajaliku taristu tervikliku ruumilahenduse valmimiseks.

Riigipoolse planeeringuala kogusuurus on ligi 6314 km² ning selle raames kavandatakse ka alajaamad ja muu taristu. Elering kavandab elektriühendust 330-kilovoldiste õhuliinidena, Muhu saarel maakaab-lina ja merealal merekaablina. Kavandatav ühendus suurendab Eesti elektri varustuskindlust, loob eeldused taastuvenergia tootmiseks ja koostööks lõunanaabritega ning tugevdab riigi energiajulgeolekut.

Türi vallas toimub kohtumine 18. veebruaril kell 17.30 Käru rah-vamajas (Lao 35, Käru, Türi vald).

Olulised faktid Türi valla kohta:

- Planeeringu järgi on Türi vallas 8 elektriliini koridori alternatiivi, millest pikim ulatub 36,2 kilomeetrit.
- Ühtegi alajaama Türi valda ei kavandata.
- Mõjutatud on 1143 kinnistut (475 maaomanikku), mis jäävad asukoha alternatiivi koridori ja sellest 500 m kaugusele.

Koosolekute ja täiendava teabe kohta saab lisainfot majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumist. Projektijuht: Monika Korolkov, 5884 7055, info@mkm.ee

Parima lahenduse leidmiseks kutsume teid protsessis aktiiv-selt osalema, materjalidega tutvuma ja kaasa rääkima. Arvamusi saab esitada kirjalikult kuni 4.03.2025 aadressil info@mkm.ee või majandus-ja kommunikatsiooniministeerium, Suur-Ameerika 1, Tallinn 10122.

Planeeringuala ja lisainfo leiab Türi valla veebilehelt.

TR

Laupa mõis avas ukseid ÖÖÖkohvikuks

Kolmapäevaste ÖÖÖkohvikute sarja järjekordne kohvik avas 15. jaanuaril ukseid Laupa mõiskoolis. Ruumi, mis kunagi oli mõisarahva söögisaaliks ehitatud, mahtus einestama poolsada inimest. Laupale oli tulnud Järva-Jaanist, Paidest, Türitl, Rassilt, Pikkmetsast, lisaks kohaliku kogukonna inimesed. Laupa kooli vilistlane, peakokk Kaido Lepik oma meeskonnaga pakkus külalistele ühe hõrgu roa teise järel.

Muusikalise „magusroa“ eest kandis hoolt saksofonist Lembit Saarsalu, kellele sekundeeris klaveril Risto Iljas. Kohvikulistel oli võimalus tutvuda ka koolimajaga ning külastada Birgit Pikkori maalinäitust. Hubases keskkonnas meeldivate maitse- ja muusika-elamuste keskel möödusid neli hilist õhtutundi märkamatu

KAAREL ALUOJA

Eelkool Käru põhikoolis – sujuv algus kooliteele

17. jaanuaril alustas Käru põhikoolis eelkool, mis pakub lastele suurepäraselt võimalust tutvuda koolieluga juba enne esimest klassi. Igal reedel ühinevad eelkoolilapsed 1. klassiga, et saada osa kooli päevakavast ning omandada esimesed õpioskused tur-valises ja toetavas keskkonnas.

Eelkooli põhieesmärk on valmistada lapsi ette sujuvaks üle-minekuks kooliellu. Selleks pööratakse erilist tähelepanu olulistele oskustele nagu eesmärkide seadmine, aja planeerimine, koostöö ja suhtlemine. Mänguliste ja praktiliste tegevuste kaudu õpivad lapsed oma aega ja emotsiooni paremini juhtima, ülesandeid täitma ning klassikaaslastega koostööd tegema.

Tunnid koos 1. klassiga annavad eelkoolilastele päris kooli tunde, et kooli algus oleks võimalikult sujuv ja rõõmurohke. Lastele pakutakse võimalust harjuda koolirütmiga ning õppida uues keskkonnas toimetulekut.

Käru põhikooli eelkool on hea võimalus igale Türi valla lap-sele, kes sügisel alustab kooliteed ja ootame teid meiega liituma. Täna

sed osalejad ootavad igat reedet väga, sest see päev on täis avastamist, uurimist ja õhinaga õppimist nagu päris koolipäev!

KÄRU KOOLIPERE

Asjalik aasta algus Retla-Kabala koolis

Alanud aasta esimesed kooli- ja lasteaianädalad algasid uue hoo ja hea pealehakkamisega. Kolmekuningapäeval saadeti ära kuusk, kaunistuseks olnud piparkoogid ja uhke piparkoogimaja sõõdi lihtsalt ära - aasta algas õige magusalt.

Kuu alguses tutvuti lasteaedades loomade ja lindudega, keda Eestimaal vabas looduses ei ela, loomaaias aga küll ning sellest tekkis lastel mõte ja soov külastada Tallinna loomaaeda. Selle idee teeme teoks kevadel lõpuekursiooni korraldades.

Vaheajalt tulles ootas õpilasi ees teemanädal „Külma trotsides, talve otsides“. Igal päeval sai kanda erinevaid soojasid rõivaid ja aksessuaare: soojad kampsunid, villased sokid, pleedid õlgadel kandmiseks, mõnusad käpikud ja uhked tuttmütsid.

Traditsiooniliselt said Oisu õppehoone õpilased nii endale kui klassile küünlavahast õnne valada. Ootusärevus oli suur, sest igaüks lootis midagi põnevat välja võluda. Tulemus oli igatahes ootamist väärt, sest 6. klass nägi oma vahakuul Rootsit - no kes ei unistaks ühest mõnusest laevareisist! Lapsed nägid oma kujudes väga palju mere ja loodusega seonduvat: küll merelaineid, vaala, laeva, kala jne. Loodame, et nii mõnigi ennustus ka täppi läheb.

Teine nädal peale vaheaega pühendati koolis võõrkeeltele. Mängiti erinevaid liikumis- ja lauamänge, mis panid lapsed nii vene kui inglise keeles pead murdma ja koostöisel pingutama. Lisaks said õpilased võõrkeeles multifilmi vaadata ja juba laste lemmikuks kujunenud Kahoot! keskkonnas lustides enda võõrkeelaseid teadmisi demonstreerida.

Ka lasteaias kuulati erinevate rahvaste keeli ja uuriti tähestikku. Samuti avastati kaardilt, kus neid võõraid keeli räägitakse ning tutvuti erinevate rahvaste kultuuridega - seda rahvariideid vaadates ja muinasjutte kuulates.

Terve ühe nädala lõbustas lasteaialapsi jääkaru Bernard, kellest vaadati vahvaid multifilme kinonädala raames. Juba traditsiooniliselt päädis teemanädal uhke moedemonstratsiooniga, kus lapsed said end vaadatud multifilmi tegelasteks kostümeerida ja ka oma tegelaskuju kaaslasele tutvustada.

Koolilaste õppeaasta oodatuid sündmusi - juba pika traditsiooniga öökool - toimus sel korral esmakordselt meie õppekohtade üleselt Kabala mõisahoones. Õiseks koos tegutsemiseks koguneti kella kuueks, mil õpilased jagunesid viide gruppi ja alustati tunde viies eriilmelises tegevuspunktis. Pühendatuna eesti raamatu aastale tutvuti sel korral öökooli tundides nii klassikaliste kui ka uuemate eesti lastekirjanike ja nende tuntumate teostega, lihviti loo jutustamise oskuseid ja õpiti raamatute eest õigesti hoolt kandma. Siinkohal täname ka Türi raamatukogu Oisu ja Kabala tegutsemiskohtade töötajaid huvitava tegevuspunkti eest. Öökoolist ei puudunud ka liikumistund, mis toimus Kabala spordihallis. Peale õpetajate organiseeritud tunnitegevusi said õpilased läbida soovi korral mõisa põõningule tekitatud „õuduste raja“, panna end proovile Kahoot! i mängides, tantsida õpilaste endi korraldatud värvidiskol, vaadata filmi ja toimetada omale meelepäraste ajaviitetegevustega. Aeg lausa lendas ja eks teda jäi ikka väheks, nagu heade asjadega kipub olema! Reede hommikul oli kõigile ühine äratus, kiire pesu ja maitsev hommikusöök ning saidki kõik oma kompsudega kodu poole teele asuda - kes bussiga, kes jalgsi, kellele tulid vanemad järgi. Kõik olid mõnusalts väsinud ja rahulolevad.

Hiina kalendri järgi algas 29. jaanuaril maoaasta ja on juba saanud omamoodi traditsiooniks, et meie lasteaia seda tähistavad. Looma-aasta vahetudes käivad Kabala lasteaialapsed kooliõpilasi selle puhul kostümeeritult tervitamas. Saime ka sel korral uut aastat üheskoos vastu võtta ja madu tervitada. Ka Oisu lasteaias arutati Hiina kalendriaasta alguses, mis looma aastal on keegi sündinud ja kus need loomad elavad. Kõik tervitasid alanud maoaastat just oma looma kostüümis. Loomulikult ei puudunud sellelt vahvalt ettevõtmiselt ka madu, mille lapsed ise valmis meisterdasid.

Eesti kirjanduse päeval lugesid õpetajad vahetundides lastele mõnusaids Eesti lastekirjanduse pärle. Oli jällegi mõnus koosolemine ja vanade tuttavate, aga mõnele kindlasti ka uute, lugude lugemine ja kuulamine. Lapsed said lisaks veel lustida mängides majamängu, mis sel korral keskendus samuti Eesti lastekirjandusele.

Jaanuari lõpus etendasid Oisu lasteaia õpetajad lastele lugu „Kolm tüdrukut ja karu“. See on vahva traditsioon, mida naudivad kõik. Lumi, mis just talvelõbude nädalaks maha sadas, võimaldas teha ka talisporti. Kõikides õppekohtades käib muidugi jooksvalt vilgas ettevalmistustöö laulu- ja tantsupeoks, sõbrapäevaks ja Eesti Vabariigi aastapäevaks.

Nii see alanud aasta esimene kuu Retla-Kabala koolis möödus - oli asjalik, hoogne ja meelde jääv jaanuar.

JAANUAR Türi põhikoolis

ÕPETAJAD MÄNGISID VÕRKPALLI

2.-3. jaanuaril kohtusid Eesti koolide õpetajad Tartus, et alustada uut aastat sportlikult. Kohal oli 35 kooli ning kokku ligi 300 osalejat. Mängud algasid edukalt ja finaalikohad helendasid juba silme ees. Kahjuks ei suutnud me otsustavas mängus Põltsamaa vastu näidata just parimaid mängu ja langesime konkurentsist.

Türi põhikooli õpetajad lõpetasid sel korral võrkpalliturniiri kaheksanda kohaga. Koostöise õhkkonna löid kehalise kasvatusõpetajad Liisa Gritšenko ja Viljar Pennert, Sport Kooli treenerid Kristo Kiik ja Ilmar Möttus, tugispetsialist Karmen Zarovski, ajaloo ja ühiskonna õpetaja Märt Hallasoo ning Käru kooli kehalise kasvatusõpetaja Mirell Malken.

Sportlikku aastat kõigile.

ÕPETAJATE TÖÖVARJUPÄEV 2025

Türi põhikooli noored suundusid esmaspäeval, 13. jaanuaril distantsõppele ning meie õpetajad töövarjupäevale. Seekord võeti ette ühiskülastused nelja kooli.

Meid võõrustasid Viljandi kesklinna kool, Tartu erakool, Gustav Adolfi gümnaasium ning Rakvere reaalkool.

Sihitult ringi ekslema ei läinud keegi - eesmärgiks oli uurida, kuidas on antud koolides toimimas pikad tunnid, milline on päevakava, kuidas on organiseeritud vahetunni tegevused, millise valemiga noored õue värske õhu kätte saab, kuidas töötab noppõpe, kuidas rakendatakse KiVa (kiusunnetusprogramm) ning milliseid aktiivõppemeetodeid kasutatakse.

Teisipäeval alustasid õpetajad juba ka mõttekojas kokkuvõtete tegemist ning ideede ja mõtete jagamist.

Aga milleks siis kõik see? Ikka öeldakse ju, et mis sa jalgratast leiutad. Nii ka meie oleme erinevaid mõtteid mõlgutanud ning nüüd uurime, kuidas teistel nende jalgratastega on, kas ja milliseid mudeleid meile tarvis oleks ning kuidas neid vastavalt meie vajadustele ning võimalustele edasi arendada.

OLÜMPIALANE KÜLASTAS TÜRI PÕHIKOOI

Sel õppeaastal on Türi põhikoolis olümpiamängud suure au sees. Järjekordne ettevõtmine tõi meie kooli Nelli Differti, keda paljud teleka ees juba suvel jälgisid ja pöidlaid pihus hoidsid. Jah, ta saavutas olümpiamängudel neljanda koha. Suurepärane tulemus! Äsja naasis Nelli Differt Dohast, kus ta alistas GP-etapil viis vastast järjest ja võitis teise koha.

Nelli Differt rääkis meile, mis ala see vehklemine on ja milliseid erinevaid liike sellel alal kasutatakse. Samuti saime teada, millised on sportlaste mured ja rõõmud. Nägime peaaegu sportlastee katkemist, kuid siis taas tõusmist ja uuesti alustamist. Noored said katsuda ja vaadata vehklemise juurde käivat varustust, küsida küsimusi, teha pilti ja küsida autogrammi.

Aitäh Nelli Differtile inspireeriva vestluse eest. Tervist ja häid tulemusi järgnevatel võistlustel - Türi põhikool hoiab pöidlaid pihus.

JALGPALLURID TÕID VÕIDU KOJU

14. jaanuaril toimus Järvamaa koolide 4.-6. klasside saali jalgpalli meistrivõistlused Paides E-Piim spordihoones. Osales kuus võistkonda. Võitjaks tunnistati Türi põhikooli I võistkond, kes mängis koosseisus Steven Iljin, Mairo Kõnnusaar, Aksel Gansen, Aadi Kukk, Oliver Poopuu ja Marten Toomela. Teise koha sai Paide Hillar Hanssoo põhikool ja kolmas koht kuulus Järva-Jaani gümnaasiumile. Türi põhikooli teine võistkond lõpetas viienda kohaga. Võistkonnas mängisid Remo Kald, Robin Tabun, Raul Hanschmidt, Kennerth Sanglepp, Ragnar Takk ja Sergio Välimäe. Poisse juhendas võistlusel õpetaja Villi Vantsi.

MEDALID TOODI TÜRI PÕHIKOOI

16. jaanuaril toimus Konesko Türi spordihoones Järvamaa koolide 1.-3. klasside pallilahu võistlus. Türi põhikool osales nii poiste kui tüdrukute võistlusel kahe võistkonnaga. Tüdrukute võistkondi oli 6 ja poistel 7. Türi põhikooli võistkondadel läksid mängud väga hästi: tüdrukute esimene võistkond sai I koha ja tüdrukute teine võistkond III koha. Türi PK poiste esimene võistkond sai II koha ja poiste teine võistkond 4. koha. Kõik osalejad said põneva võistluskogemuse ja auhinnaks pileti Skyparki. Esikolmikusse tulnud mängijaid autasustati ka medali ja diplomiga.

ÕHKSOOJUSPUMPADE

**MÜÜK
PAIGALDUS
HOOLDUS**

KLIIMAPARTNER.EE 5184429

www.ehituspuit.com

**PARIMAD
HINNAD!**

**Sise- ja välisvoodrilaud,
terrassilaud, ehituspuit**
Kohaleveo võimalus.

PAIDE, PRÄÄMA. Avatud E-R 8-17.

Ostame

**okas- ja lehtpuupalki,
hinnad head ja raha kohe kätte!**

Info 503 0452, 510 5565, investor@investor.ee

PERSOON

Tõnis Orumaa: ikka edasi, ei sammukestki tagasi

Alanud aasta teisel päeval tähistas kaitseliidu Türi malev-kond oma loomise sajandat aastapäeva. Viimased paar aastat on malevkonna tegemisi juhtinud pealikkuna leitnant Tõnis Orumaa. Just möödunud Tartu rahu 105. aastapäeva ja saabuva Eesti Vabariigi 107. sünnipäeva valguses on igati paslik rääkida temaga meie kaitsetahtest, vabatahtlikust panustamisest kaitseliidu tege-mistesse ja nii mõnelgi muul teemal.

TEET REIER

27. detsembril 2022. aastal toimus Türi kultuurikeskuse saalis pidu-lik pealikuvahetuse tseremoonia. Urmas Piigert andis kaitseliidu Türi üksikkompanii juhtimise üle Tõnis Orumaale. Aasta hiljem toi-munud sünnipäeval käidi välja mõte, et aeg oleks küps selleks, et kompaniist saaks malevkond. Sama aastanumbri sees sai see ka teoks.

Tuhandeid tunde vaba-tahtlikku tööd

Tõnis selgitab, et kaitseliidus on tavaks pealikuvahetus viieaas-tase intervalliga. „Kuigi olen kait-seliidu tegemistega seotud juba ammu, siis umbes seitse-kaheksa aastat tagasi hakkasin ma taas tõsisemalt tegelema Türi üksik-kompanii ja selle väljaõppega. Sealt edasi on olnud see side kat-kematu ja nagu eelpool mainitud, siis hetkel läheb kolmas aasta pealikkuna.“

„Kas üksus saab kanda kompanii või malevkonna nime, see sõltub otseselt liikmete arvust. Kuna see on viimaste aastatega olnud tõusuteel, siis saimegi õigustatult omale malev-konna nime tagasi,“ räägib Tõnis. Olgu siin selgitusena öeldud, et erinevatel aegadel on kantud rajooni, malevkonna ja üksik-kompanii nime.

Samas tunnistab Tõnis, et kuigi liikmete arv on tõusuteel, jääb inimestel ikkagi järjest vähem aega tegeleda vabataht-liku riigikaitsega oma kodu ja põhitöö kõrvalt. „Mitte ainult kaitseliitlaste puhul, vaid kui vaadata kogu meie igapäevaelu, siis ajanappus paistab igalt poolt välja. Vahel on lihtsam asja-osalistele helistada, kui oodata vastust saadetud sõnumitele.

Nii saab kiiremalt asjad aetud,“ tõdeb Tõnis.

Kui uurida Tõniselt, et palju ta ise keskmiselt kuus malev-konna juhtimisse panustab, siis arvab ta, et ainuüksi admi-nistratiivsele tööle kulub viie-kümne tunni jagu. Lisaks eri-nevad väljaõpped, koolitused ja õppused. Ehk siis ka metsas müt-tamisele kulub aega. „Aastas on maht ikkagi kusagil sinna 1300 tunni ringi.“ Ja see kõik on vaba-tahtlik töö.

Põikan jutuaajamisega aasta-tetagusesse aega, kus kõik alguse sai ja miks põline Paide poiss on ennast nõnda tihedalt Türi-ga sidunud.

„Olen pärit jah Paidest. Käisin kolmandas keskkoolis ja pärast läksin ehitajaks õppima. Seda tööd sai ka tehtud. Eks mingid oskused ole päritavad, minu suguvõsas on mitmeid eellasi, kes puutöös või ehitamises edukad olnud. See oli kummaline, et minu isa, kes Paides politseijaos-konnas juhtival kohal oli, teenis kuus umbes kaks tuhat, mina aga kuus tuhat krooni.“

„Aga ega ma pikalt ehitaja olla saanud, kaitseväge tahtis ka käimist. Sattusin Meegomäe lahingkooli. Pärast seda sai edasi-sest ajateenistusest juba välja-õppe läbiviimine-korraldamine ja paralleelselt ka kompaniiveebli kohuste täitmine Kalevi ÜJVP-s. See oli aeg, kui mingil momendil sattus sinna palju ajateenijaid, kes kõnelesid vaid vene keelt, eestlasi oli väga vähe, 4-5 inimest kompanii peale. Ja oli nendega ikka tegemist,“ meenutab Tõnis.

Politseitöö tõi Türi-le

„Ja siis, üllatus-üllatus, lugesin ma kuulutust, et Paikuse polit-seikool võtab vastu uusi õpilasi. Proovisin ja saingi sisse. Ega ise ei teadnudki enne, kui isa helistas ja uuris, et ma olevat politseikooli astunud. Paikusel asuva politseikooli direktor oli helistanud ja küsinud, kas ta tun-neb seda Tõnis Orumaad ka, kes politseikooli astus. Ja nii ta läks. Algul patrullpolitseinik, seejärel konstaabel.“

„Politseitöö tõi mu Türi-le, siinsesse jaoskonda. Nüüd pole kahjuks enam jaoskonda ja ka maakondlik juhtimise käsu-liin saab alguse hoopis väljast-poolt Järvamaad. Türi-le järgnes

juba akadeemia, kus alguses õppisin, kuid siis sai see ka minu töökohaks, kus Taktika ja relvastuseõppekeskuse juhini välja töötasin.“ Kokku sai polit-seis 10 aastat teenitud ja jõudsin ülemkomissari auastmeni välja.

„Kuna politseitöö üheks osaks on relvade käsitsemine, sellega seonduv ohutus ja eri-nevad taktikalised väljaõpped, siis ühel hetkel sai minust ka lasketiiru omanik Tallinnas ja Tondil.“

„Praegu on võimalik sealt saada nii esmane kogemus relvade käsitsemisel ja lask-misel, kui arendada edasi ja lihvida oma seniseid oskuseid,“ räägib Tõnis.

Kõiksugu meenutusi ja koge-muslugusid on Tõnisel kuhjaga. Julgeks arvata, et mitme raamatu

jagu. Leheruumi jääks siin kõvasti vajaka. Aga ühte tahaks veel esile tuua, nimelt Tõnis ja tema suhted Gruusiaga.

„See sai alguse kuidagi juhuslikult. Meil käisid siin rahvusvahelist noortelaagrit vaatamas grusiinide esinda-jad, siis kutsuti meid sinna ja nõnda ta läks. Pikki aastaid käisin seal umbes korra kuus. Ja kuna relvad ja muu sarnane professionaalne tegevus leiab mu ikka ja jälle üles, asusin ka Eesti Reservohvitseride Kogu läviohvitseriks Gruusiasse, tutvustasin vabatahtlike välja-õpet ja kogemusi Eestist. Nüüd on muidugi keeruline seal-mail, sest poliitiline olukord on väga muutunud. Seda mitte inimestevaheliste suhete, vaid pigem suurema poliitika tõttu.

On ju Eesti tauninud Gruusia valimisi ja sealseid arenguid on nimetatud üsna selgelt eemal-dumiseks Euroopast ja lähene-miseks Venemaale.“

„Gruusia küllalislahkus võib muidugi olla kohati üsna koormav. Kui hommik algab juba suurte söögikoguste ja rohke napsiga, siis on keeruline õhtuni vastu pidada. Vahel tuli kasutada kavalust, et kõiksugu söökidest-jookidest ilma vöö-rustajaid solvamata loobuda. Usk ja sellest lähtuv paastuaeg sobisid selleks näiteks igati. Kahjuks on tänane seis selline, et viimased poolteist aastat pole ma sealsetele sõpradele külla saanud, suhtleme teisi kanaleid kaudu. Tugevad sidemed kes-tavad üldjuhul ikka üle suure poliitika,“ arvab Tõnis.

Tõnis ja Türi Luik

Eelmise aasta kevadel korraldas Türi üksikkompanii koostöös Tallinna tehnikakõrgkooliga droonide ehitamise ja lennu-tamise kursuse. Miks peaksid kaitseliitlased droone ise ehi-tama, kui neid on ka poest vabalt saada?

„Kindlasti pole kriisilukor-ras droone piisavalt saadaval ja kui drooniga midagi juhtub, siis läheb vaja teadmisi, kuidas viga tuvastada ja parandada. Kur-sustel räägiti lisaks ehitamisele droonilennutamise õiguslikust pooldest. Samuti sellest, kuidas kasutusvaldkonnast lähtuvalt seadistusi muuta ja juhtimis-pulti käsitseda, aga ka droonide kasutamisest koos erinevate süsteemidega ja platvormidega, näiteks mehitamata sõidukiga õhus, maal või vees, robotitega koos ja automatiseeritult,“ sel-gitas Orumaa.

Tema lootus on kindlasti see, et mehitamata vahendid võiks kaitseliitu juurde tuua just nooremaid liikmeid. „Olgem ausad, lisaks metsas ja põllul müttamisele peame me oma liikmetele pakkuma ka uusi kogemusi. Droonide kasu-tamise rohkus Ukraina sõjas on näidanud nende vajalikkust nii ründel, aga omaette oskus on ka droonirünnakute tõrjumine.“

Kui tulla tagasi Türi Luige juurde, siis sellele on järgmine seletus: nimelt 1935. aastal ehitasid Türi kaitseliitlased omale purilen-nuki. Toona kutsuti üles ehitama purilennukeid ja esimest lennu-kogemust omandama. Ehitasidki siis Türi kaitseliitlased omale puri-lennuki, mis sai nimekonkursil toreda nime Türi Luik.

„Kui me nüüd malevkonnale ka suudame ühe korraliku ja suuremõotmelise drooni val-mis saada, siis kavatseme kind-lasti seda nime järjepidevust kasutada,“ ütleb Tõnis. Ajaloo radadelt ka Tõnise üleskutse kõigile, kellel on infot ennesõja-aegse Türi malevkonna ja selle ajaloo kohta, siis andke märku. Eesti raamatu aastal tahaksime saada ka oma ajaloo kaante vahele. Ja kui tulla tagasi usut-luse pealkirja juurde, siis usun Tõnise motoks olevat sellesama lause: ikka edasi, ei sammukestki tagasi. Ja seda elus, töös ja kui vaja, siis ka kodumaa kaitseks.

Türi vallavalitsus võtab tööle:

- sotsiaaltööspetsialisti
- perede heaolu spetsialisti
- varahaldusspetsialisti
- ehitusspetsialisti

Kõikide ametikohtade suurus 1,0 ametikohta.
Kandideerimise tähtaeg 26. veebruar 2025.

Lisainfo ja ametikohtade ülesanded www.tyri.ee
Triin Pärna triin.parna@tyri.ee või telefonil 5332 9722
Annely Grazer annely.grazer@tyri.ee või telefonil 5322 9242

Täpsem info:
www.tyriujala.ee
Tel. 5666 4223

**Ujumisrõivad
ja -varustus -20%**

Sõbrapäev

Türi ujulas
14. veebruaril

**Võttes sõbra kaasa,
on mõlemale pilet 5€**

**Sõbrapäeval ujulat külastanud ja loosikasti
sedeli lisanute vahel, loositakse välja
üks 1korra pääse ja üks kuukaart.**

Türi vallas alustas tööd uus majandusosakonna juhataja

Alates 7. jaanuarist 2025 töötab Türi valla majandusosakonna juhatajana Paidest pärit, Lääne-Viru rakenduskõrgkooli majandusarvestuse eriala lõpetanud ja pikalt panganduses töötanud Annely Grazer. Annely on Türi vallavalitsuses hinnatud kolleeg, kes alustas oma ametialast teekonda Türi vallas juba 2019. aasta sügisel varahaldusspetsialistina.

Annely sõnul pakub majandusvaldkonna töö parajal määral rutiini ja ka mitmeid väljakutseid. „Töö käigus tuleb lahendada probleeme ja muresid, kuid samas avaneb ka võimalus midagi paremaks muuta,“ sõnas Annely optimistlikult ja lisas, et kõige enam motiveerib teda aga see, et majandusvaldkonna töö eeldab head koostööd nii oma inimeste kui ka koostööpartneritega.

Annely töökogemus varahaldusspetsialistina Türi vallavalitsuse majandusosakonnas on andnud talle põhjaliku ülevaate osakonna igapäevastest ja vastutusvaldkondadest. Lisaks on Annely viimased kolm kuud töötanud majandusosakonna juhataja kohusetäitjana, mis võimaldas tal süvitsi mõista juhataja ametikoha vastutust ning väljakutseid. Ta mõnab, et uuele ametikohale asumisega kaasnevad nii eneseületus kui ka õppimine. „Minu ees on uusi olukordi ja teadmata valdkondi, millega tuleb end kurssi viia,“ tunnistab ta.

Annely sõnul on ta loomult kärsitu ja ootab sageli kiireid tulemusi. „Seetõttu olen varem kogenud ka läbipõlemist, kuid olen oma vigadest õppinud ja tean nüüd, kuidas väljakutsetega targemini toime tulla,“ lisab ta. Tema kogemus erasektoris, sealhulgas panganduses ja teenindusvaldkonnas, on aidanud arendada mitmekülgseid oskusi, mis on kasulikud Türi valla majandusvaldkonna juhtimisel.

Ametijuhendi kohaselt vastutab majandusosakonna juhataja mitmete oluliste valdkondade eest, sealhulgas teede ja tänavate haldus, keskkonnakaitse, ehitusprojektide juhtimine, jäätmemajandus, valla vara kasutamine ja kalmistute haldamine. Lisaks korraldab juhataja osakonna tööd, koostab arengukavasid ja tagab eelarvevahendite otstarbekas kasutamise.

Türi vald soovib Annelyle edu ja kindlat meelt uues ametis, et jätkata valla arendamist ning pakkuda elanikele veelgi paremat elukeskkonda!

Annely Grazeriga saab ühendust e-posti aadressil annely.grazer@tyri.ee ja telefonil 5322 9242.

TEKST JA FOTO: MERLE RÜÜTEL

Raamatukoguhoidja soovitab...

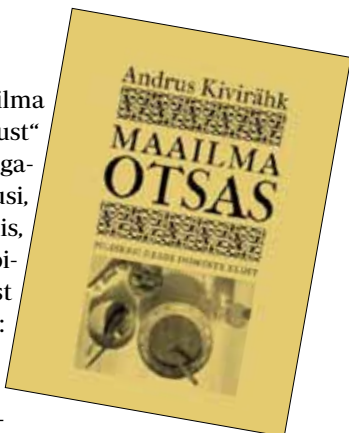
„Maailma otsas. Pildikesi heade inimeste elust“ Andrus Kivirähk.

Andrus Kivirähki raamat „Maailma otsas. Pildikesi heade inimeste elust“ kujutab tavalisi inimesi, nende igapäevaelu, väikesi rõõme ja veidrusi, näidates, et elu võib olla ilus ka siis, kui see näib esmapilgul tagasihoidlik või lihtne. Tegelaste hulgast leiab palju erinevaid natuure: ehitaja Juku, söögikohapidaja Ülo, alati sehkendav Ritsikas, 50-aastane vanapoisist nõudepesija Kalju oma ema Mallega, pensionärist teatrituuviline Vooremäe, parfümeeriapoe müüja, kaunitar Jaanika, töötu endine näitleja Gunnar ja tema sõber, ristsõnade koostaja Oidermaa ning teisigi tavalisi inimesi, kelle elud on täidetud huumori, sõpruse ja mõnusa rutiiniga. Mõnikord satuvad nad eriskummalistesse olukordadesse, aga sedagi võtavad nad isenesest mõistetavana. Ka napsutamine käib raamatust sageli läbi, aga seegi tegevus pole tingitud mitte eluraskustest, vaid ikka toredast seltskonnast.

Raamatus puuduvad suured intriigid ja konfliktid – kõik kulgeb rahulikult, pakkudes lugejale head tuju ja julgust vaadata oma elu helgema nurga alt. Tegelased jõuavad mõnikord arusaamani, et nende elu on tagasihoidlik ja hing ihkab kusagile kaugele, kaugele, otsekui maailma lõppu. Kuid siis leiavad peagi lohutust ümbritsevatest headest inimestest ja tuttavatest paikadest. Kivirähk lisab loosse oma iseloomulikku huumorit, veidraid olukordi ja isegi filosoofilisi vihjeid, näiteks ühe tegelase, salapärase vanahärra Immanueli kaudu.

Raamat „Maailma otsas“ pakub lihtsat ja rõõmsat lugemiselamust, mis aitab hinnata igapäevaelu völu ja inimesi enda ümber. Soovitan seda lugemiseks neile, kes peavad lugu heast, muhedast kirjastiilist ja ei ütle ära mõnusast huumorist!

ASTRID KARPENDER, Türi raamatukogu direktor

Eesti kirjanduse päeva ja raamatuaasta algust tähistati ka Türi vallas. Laupa põhikoolis toimus hommikul ettelugemine ja pealelõunal tähistati Laupa raamatukogu 95. sünnipäeva. Türi raamatukogus sai samal õhtul kuulata Türi muusikakooli õpilaste kontserti (pildil Roosi Põllu) ja EELK Türi koguduse õpetaja Jaanus Noormägi ettekannet. FOTOD: TEET REIER

Tähistame koos eesti raamatu aastat!

2025. aasta on Eestis pühendatud raamatule – see on eesti raamatu aasta. Selle eesmärk on väärtustada kirjandust, lugemist ning raamatukultuuri laiemalt.

Aasta jooksul toimuvad üle Eesti mitmesugused üritused, mis tõstavad esile eesti kirjanduse ajalugu, tänapäeva autorite loomingut ja lugejate tähtsust kultuuri hoidmisel.

Eesti raamatu aasta raames korraldatakse raamatulaatu, kirjandusfestivali, kohtumisi kirjanike ja lugejatega ning mitmeid hariduslikke programme koolides ja raamatukogudes. Samuti pööratakse tähelepanu raamatute säilitamisele ja digiteerimisele, et tagada kirjandusvara kättesaadavus ka tulevastele põlvkondadele.

Raamatukogud, kirjastused, koolid ja kultuuriasutused üle Eesti kutsuvad inimesi üles rohkem lugema, avastama uusi autoreid ning jagama oma lugemiselamusi. Erinevate algatuste kaudu innustatakse ka noori ja vähem aktiivseid lugejaid leidma tee raamatute juurde.

Ka Türi valla kultuuri- ja haridusasutused tähistavad eesti

raamatu aastat, korraldades kohtumisi kirjanikega, kirjanduslikke matkasid, raamatulaataseid raamatukogudes; luues oma lemmikraamatu põhjal näitemänge ja jagades mõtteid oma (lapselõlve) lemmikraamatute teemadel lasteaiadades. Valmimas on lausa rändetendus raamatu „Unelugu kassipojast, kes otsis sõpra“. Koolides saab lugeda trepiluulet, isegi söömine läheb koolis põnevamaks, sest söömise kõrvale saab lugeda isu tekitavaid luuletusi. Luulehõngu ja kirjanduslikke vahetalu jagub suvesegi, sest just siis toimuvad raamatukogu ja vallamaja ees oleva purskkaevu juures ettelugemise piknikud...

Nagu näete, toimub igal pool midagi ja lõõge teiegi kaasa! Eesti raamatu aasta on suurepärane võimalus tähistada meie kirjanduslikku rikkust ja innustada inimesi lugema, kirjutama ning raamatutest rääkima. Igaüks teist saab anda oma panuse – olgu selleks ühe uue raamatu avastamine, raamatuklubis või luulepiknikul osalemine või oma lemmikraamatute tutvustamine sõpradele ja pereliikmetele.

TAURE
Tehnika 8, Türi

TRAKTORITE TEHNOÜLEVAATUS
2025. aastal

Teave ja tellimine

tel. 384 6666 või 516 7037

5. märts kell 8.30 Oisu töökoda
5. märts kell 10 Kabala töökoda
26. märts kell 8.30 Oisu töökoda
9. aprill kell 8.30 Oisu töökoda
9. aprill kell 10 Kabala töökoda
9. aprill kell 12 Taikse töökoda

16. aprill kell 9 Kolu kuivati
16. aprill kell 9 Kuutoki talu
22. aprill kell 9 Laupa töökoda
22. aprill kell 10.30 Särevere töökoda
23. aprill kell 10.30 Änari töökoda
25. aprill kell 9 Põikva töökoda
29. aprill kell 8.30 Oisu töökoda

Eesti hariduse kvaliteediagentuuri pilootprojekt

Türi ühiskümnaasiumil oli võimalus 2024. a osaleda Eesti hariduse kvaliteediagentuuri (edaspidi HAKA) pilootprojekti, mis oli suunatud üldhariduse kvaliteedihindamisele, et võimestada õppeasutusi iga õppija arengut toetava õpikeskkonna pideval ja tõenduspõhisel kujundamisel. Kogu protsess koosnes õppeasutuse eneseanalüüsist, väliste ekspertide tagasisidest, parendustegevuste kava koostamisest ja järeltegevus-test.

Eneseanalüüs lõi õppeasutusele võimaluse ennast ja oma arengut kokku lepitud kvaliteedikriteeriumite alusel regulaarselt analüüsida ning selgitada välja peamised tugevused, kitsaskohad ja kavandada nende põhjal uusi tegevusi. Kriteeriumid, millest lähtuvalt kool ennast analüüsis, keskendusid õppekava arendusele, iga õppija eripära arvestamisele ja toetamisele, kooli väärtustele ja koostöisele juhtimisele, koolipere vaimse, sotsiaalse ja füüsilise heaolu tagamisele ning professionaalsele arengule. Välist tagasisidet eneseanalüüsile andis ekspertidest koosnev hindamismeeskond, kes külastas kooli, vestles väga erinevate sihtgruppidega ning koostas kogu saadud info põhjal hindamisaruande.

Viimase tegevusena koostas kool parendustegevuste ja ka tugevuste kava koos tähtsate ja vastutajatega, mis põhines eneseanalüüsis välja toodud parendusvajadustel ja hindamismeeskonna poolt koostatud hindamisaruandest esitatud arenguvõimalustel ja soovitudel. Parendustegevuste kava arutati 2025. a alguses üheskoos kooli pidajaga läbi ja lepitati kokku juba edasises tegevusplaanis.

Kooli meeskonna poolt tooksime välja mõtted, mida õppisime ja väärtuslikuna protsessist kaasa võtsime:

- Oluline oli saada edasiviivat tagasisidet ning kõrvalt vaatavat pilku nii kooli tugevustele kui parendamist vajavatele tegevustele. Need olid kõik vormistatud heatahtlikult, soovitudena ja lahendustele suunatuna.
- Kooli külastus ja vestlused väga paljude sihtgruppidega andsid laiapõhjalise ülevaate murekohtadest ja töid välja meie tugevused.
- Meile antud tagasiside aitab päriselt luua seoseid ja väärtuseid.
- Rõhuasetustele suunamine oma organisatsioonis on ülioluline, et säiliks fookus ja kogu meeskond saab sellele keskenduda.
- Meile anti aus ja kriitiline tagasiside. Ära ei tohi unustada oma tugevusi ja nendele keskendumist, tegelikult on väga palju seda, mis on hästi, peab lihtsalt märkama.

Kõikide dokumentidega sh kooli sisehindamine, HAKA hindamismeeskonna hindamisaruanne ja kooli parendustegevuste ning tugevuste kava, on võimalik tutvuda kooli kodulehel dokumentide alalõigu alla. Oluline tugevus, mida meie kooli puhul välja toodi, on avatus ja kaasamine, märkamine ja hoolimine igaühest. See on jõud, mis aitab koos edasi tegutseda.

Kokkuvõtteks - saime kogu protsessist väärtuslikke teadmisi, kogemusi ja praktilisi tööriistu, mis aitavad meil tõsta hariduse kvaliteeti ja luua paremaid õppimisvõimalusi oma õpilastele.

KATRIN PUUSEPP, koolijuht

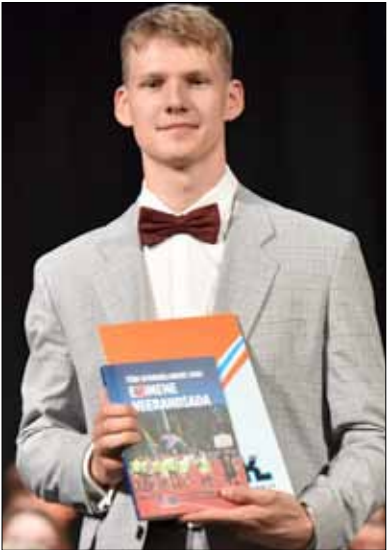

Kook ja korv

Jaauari keskel toimus kooli traditsiooniline üritus Kook ja Korv. Traditsioonide kohaselt valmistas iga klass selleks ürituseks temaatilise reklaamplakati, meisterdas maitsva koogi ning valmistas ette liikumiskava. Külalisvõistkonnana oli meil heameel võõrustada Türi põhikooli.

Sellel aastal sai eripreemia originaalseima koogi eest 11. a klass, parim plakat oli 11. b klassil ja liikumiskava eripreemia sai Türi põhikool. Kõige resultatiivsem korvikütt neidudest oli Hanna-Liina Härma ja noormeest Aksel Kukk.

Korvpalli paremusjärjestus oli seekord selline: I koht 10. B, II koht 11. B ja III koht Türi põhikool. Täname ürituse läbiviijaid liikumisõpetajaid Deivit ja Kaarlit.

TÜG teeb ja toimetab

Vastuvõtt 2025

Head põhikooli lõpetajad, olete oodatud osa võtma! Märtsikuu algab 2025. aasta vastuvõttutrall. Kõige esimeseks tegevuseks on ringsõit põhikoolidesse, kus meie noored jagavad põnevaid teemasid ausalt ja vahetult.

Märtsi alguses on oodatud lapsevanemad vestlusõhtule. Samuti on õpilastel võimalus veeta üks päev TÜG-is ja olla gümnasisti vari. Kui soovid olla kursis, mis veel ees ootamas on, hoia silma peal meie kooli Facebooki ja Instagrami lehel ning kodulehel.

Vilistlane-Mehis Meesaak

Mina olen Mehis Meesaak, Türi ühiskümnaasiumi 13. lennu vilistlane. Pärast gümnaasiumi lõpetamist läksin kaitseväkke. Türi ühiskümnaasiumist võtsin endaga kaasa soovi proovida ja teha uusi tegevusi, milleks minu puhul olid esinemised nii lauldes kui ka pilli mängides. Kindlasti võtsin veel kaasa oskuse paremini koostööd teha ning arutleda erinevatel teemadel. Kõige eredam mälestus Türi ühiskümnaasiumi aegadest oli sõit Inglismaa väikelinna Sherborne'i, kus sain osaleda Euroopa väikelinnade liidu Douzelage aastakoosolekul.

SPORDIUUDISED

Türi spordikooli õpilased osalesid olümpiastartidel

Hooaja teisel etapil oli kavas 60 m tõkkejooks, teivashüpe ja kau-gushüpe. Teivashüppajaid meil välja panna ei olnud, kuid ülejäänud aladelt saime punktid kooli tabelisse.

Nooremas vanuseklassis hüppas kaugushüppes isikliku rekordi Laura Päär, kui tulemuseks märgiti 3,72 m. Tõkkejooksus jooksis tõkkevahed esmakordselt kolme sammuga läbi Emma Martjak, kes tõi koolile head punktid. Kahe peale võeti võistlustest maksimum. Noormate poiste vanuseklassis olid kooli esindamas Remo Kald ja Ragnar Takk, kes tegid mõlemad head tulemused tõkkejooksus.

Vanemas vanuseklassis oli ainsa võistlejana väljas Marten Toomela, kes jooksis esmakordselt suuri tõkkeid ja seda väga edukalt ning andis oma parima ka kaugushüppes. Esikoha kaugushüppes võitis Karl Marten Kattel. Tüdrukutest startisid tõkkejooksus Viktoria Plakk ja Mirell Kasar, kellel proovikatsed kuidagi ei klappinud, aga võistluskatse suutsid sooritada väga hästi. See näitab sisu ja julgust pingutada.

Õpetajatena olid noori juhendamas Liisa Gritšenko, Veiko Valang ja Leonhard Soom. Järgmine etapp toimub juba märtsikuu Tartus.

Maadlejatel oli võistlusterohke kuu

Türi spordikooli noortel maadlejatel on samuti olnud võistluste ja katsumiste rohke kuu seljataga ning koju on toodud erinevatelt võistlustelt juba hulganisti medaleid.

Alustati 19. Eesti noorte seeriavõistluse ja laste vabamaadluse karika-võistluse I etapiga 11. jaanuaril Põlvas Mesikäpahallis. Koju toodi seal tublisti medaleid.

Tulemused: U16 poisid: -44kg: Aron Lieberg 2. koht, -52kg: Karl Kirsimets 2. koht, -85kg: Matthias Maasikpalu 3. koht, -29kg: Maksim Larionov 3. koht, -35kg: Sten Sellik 3. koht, -110kg: Tõnis Rusi 4. koht
Tulemused U11 poisid: -40kg: Roko Kattai 2. koht.

Vahepeal said maadlejad end proovile panna Kuldkarukese turniiril 19. jaanuaril Kohtla-Järve spordikeskuses. Võistlustel osales 145 noormadlejat Eestist, Lätist ja Leedust. Tulemused: -85kg: Matthias Maasikpalu 3. koht, Otto Nugis 3. koht, -53kg: Samuel Murga 7. koht, -62kg: Mats Artur Avi 8. koht, -66kg: Uku Salum 8. koht, -38kg: Maksim Kyrilenko 5. koht, Gregor Plakk 7. koht, -36kg: Hleb Alfepov 5. koht ja tüdrukutest -30kg Daria Rusavskaja 3. koht.

Ja kuu lõpetuseks 25. jaanuaril võistlesid Türi spordikooli maadlejad U15 Eesti meistrivõistlustel Raplas Sadolini spordihoones, kus sportlastel oli hea võimalus end proovile panna: Aron Lieberg 44 kg 2. koht vabamaadluses
Aron Lieberg 44 kg 2. koht Kreeka-Rooma maadluses
Uku Nugis 68 kg 3. koht vabamaadluses
Saamuel Murga 52 kg 6. koht vabamaadluses
Mats Artur Avi 62 kg 5. koht vabamaadluses
Tony Tuisk 68 kg 9. koht vabamaadluses.
Noorte treener on Jaanus Kopolovets.

Merle Vantsil kuus meistritiitlit

Türi veteransportlane Merle Vantsi tõi 6. jääujumise maailma-meistrivõistlustelt koju hulga medaleid.

Türilane Merle Vantsi osales eelmisel nädalal IISA 6. jääujumise maailmameistrivõistlustel Itaalias Molveenos. Võistlustelt tõi ta koju kuus meistritiitlit, ühe hõbeda- ja ühe pronksmedali. Lisaks selili 50 m ujumises saavutas Merle oma vanuseklassis ka uue maailmarekordi ajaga 42.92. Tubli tulemus!

Noored jalgpallurid tõid koju II koha

19. jaanuaril toimus Rapla jalgpallihallis Rae Valla Kindluse CUP. 10 võistkonna seas näitasid meie Paide LM Türi U-14 poisid head mängu ja saavutasid tubli II koha!

Komisjonis räägiti tuuleenergiast

20. jaanuaril toimunud Türi vallavolikogu seltsitegevuse- ja maaelu komisjoni korralisel koosolekul räägiti lisaks teistele päevakorrapunktilede pikemalt ka tuuleenergiast. Eks siis võimalikest tuuleparkidest Türi vallas.

Komisjoni esimehe Marge Hirtentreu sõnul pöördus komisjoni poole Türi valla Kädva küla elanik Janika Metsallik sooviga saada rohkem teavet võimalikest tuuleparkide asukohtadest Türi vallas, eelkõige just Kärü-Kädva piirkonnas.

Komisjonile olid kutsutud teemat selgitama ja küsimustele vastama MTÜ Looduse ja Inimese Heaks esindaja Urmas Maranik, kliimaministeeriumist kohalike omavalitsuste rohereformi koordinaator Rene Reisner ning tuuleenergia assotsiatsiooni esindajad Terje Talv ja Klaire Kuusk.

Janika Metsallik pöördus komisjoni poole sooviga, et komisjon võtaks arutamiseks tuuleparkide rajamise Türi valda. Oma ettekandes tõi ta välja murekohad, mis on seotud laiaulatuslike tuuleparkide rajamisega maapiirkondadesse.

„Nii laiaulatuslik tuuleparkide rajamine maale, looduskaunitesse kohtadesse kahjustab juba toimivat elukeskkonda. Seda nii looduse kui ka inimeste heaolu suhtes. Inimesed, kes on teadlikult loonud enda elu maale, pole sellega arvestanud. Samas on ka mure, et tuuleparke puudutavat infot jagatakse nendes piirkondades elavatele inimestele vähe või siis üldse mitte,“ rääkis Metsallik.

„Minu näol on kliimaministeeriumis eraldi inimene, kes toetab kohalikke omavalitsusi kõigis tegevustes, mis on kliimaministeeriumiga seotud. Üks osa on ka energeetika. Ühelt poolt selgitan ja toetan omavalitsusi, teiselt poolt selliseid mittetulundusühinguid nagu Looduse ja Inimese Eest,“ selgitas Reisner.

Kuna oksjonile on läinud ka riigimaad, kuhu planeeritakse tuuleparke, siis Urmas Maranik esitles kaarti riigi poolt oksjonile pandud võimalike tuulepargi aladega. Kaarti on võimalik vaadata keskkonnaportaali veebilehel. Rene Reisneri sõnul on Türi vallas oksjonil 9 ruutkilomeetrit riigimaad, millele on eeldatavalt planeeritud 12 tuulikut. Aga nendel aladel tuleb teha veel täiendavaid uuringuid.

Tuuleenergia assotsiatsiooni esindaja Klaire Kuusk selgitas uuringute etappe. „Kõigepealt uurib keskkonnaagentuuri ala, kas üldse oleks võimalik seda tuulealaks planeerida. See on pinnapealne uuring. Siis pannakse oksjonile. Oksjonil ei panda müüki mitte maad, see on ja jääb riigile, vaid hoonestusõigus. Siis tulevad täiendavad uuringud juba erinevate koostööpartnerite poolt. Kaardile märgitud alad ei lähe täies ulatuses tuulikute alla ja lõpuks läheb hoonestusõigus müügiks ainult tuulikute alune maa. Arendajate esindaja sõnul on vähe tõenäoline, et nendele riigi poolt pakutud aladele oksjonil pakkujat tuleb.“

Kas tuulikute tulek toob kaasa ka piirkonnas asuva kinnisvara hinnalanguse? Maraniku sõnul on tuuleparkide mõjualas asuvate elamukinnistute oletatav hinnalangus ühe kuni kahe kilomeetri raadiuses 20%. Sellekohaseid uuringuid on tehtud näiteks Norras, Taanis ja Saksamaal.

Reisneri sõnul haldab planeeringuid kohalik omavalitsus ja otsustab lõpuks, kas tuulikud tulevad, või ei tule. „Kliimaministeeriumi suund, mis täna on võetud, võib meeldida või mitte. Aga meil peab olema erinevaid energiaallikaid ja me ei saa ainult tuulele loota. Täna on omavalitsustes suures osas räägitud ainult tuuleenergiast,“ lisas ta.

Kindlasti tuleb arvestada kohalike inimeste ja nende soovidega ja vajadusel leida kõigile osapooltele sobivaid kompromisse. Reisner tõdes, et täna on uuritud mõju lindudele, loomadele, loodusele üldse, aga inimestele eraldi uuringut tehtud ei ole, aga seda peaks kindlasti tegema.

„Tuuleenergiat planeerivad kohalikud omavalitsused kohalikest vajadustest lähtuvalt. Põhjus, miks just neid tuulikuid tuleks koos kohalike inimestega kavandada, on just see, et see peab aitama kohalikke elanikke, et saada edaspidi soodsama hinnaga elektrit, et oleks kindlus, et endal on kohapeal mingigi elektriallikas olemas. Mitte kusagil ei nõuta, et kogu vald tuleks arutult tuulikuid täis ehitada, aga kui me igal pool kas või väikse osa teeme just kohalikke vajadusi arvestades, on sellest juba abi.“

“Osades omavalitsustes on nii volikogudes kui kohalike inimeste seas tekkinud arusaam, et kogu vald ehitatakse tuulikuid täis, et ülejäänud Eesti elektrit saaks. Sellist nõuet ega plaani kusagil pole,“ ütles Reisner.

Rohkem kui paaritunnise arutelu kokkuvõtteks vormistas komisjon oma seisukoha: tuuleparkide arendamise protsess tuleb pausile panna, sest ei ole veel selgeid ja üheselt mõistetaavaid seisukohti taastuenergia erinevate võimaluste osas. Samas ei ole selgelt aru saada, kui suure osa katavad püsenergia allikad.

Tuleb välja selgitada Türi valla tööstuste, ettevõtete ja tavaratbijate vajadused tuuleenergia osas. Lisaks peaks jääma kehtima kõik senised sellealased planeeringud, sest nende raames on juba tehtud mõju hinnangud ja uuringud.

Eelarve sai volikogus heakskiidu

Türi vallavolikogu on kinnitanud 2025. aasta eelarve, mille kogumaht on 26,3 miljonit eurot. Eelarve seab prioriteediks hariduse, sotsiaalse kaitse ning kultuuri ja vaba aja valdkonna.

Põhitegevuse kuludest (21,5 miljonit eurot) kolm suurimat valdkonda moodustavad personalikulud (61%), majandamiskulud (25%) ja toetused (14%).

Põhitegevuse kuludest:

- 58% suunatakse haridusse, hõlmates koolide ja lasteaedade tegevuskulusid ning õpetajate ja tugispetsialistide palkasid.
- 15% läheb sotsiaalsele kaitsele, mis katab sotsiaaltoetused, hooldusteenused ja sotsiaalmajade ülalpidamise.
- 12% eraldatakse kultuuri ja vaba aja valdkonda, sealhulgas kultuuriasutuste tegevuseks ja noorsootöök.

Investeeringud:

- 48% investeeringutest suunatakse haridusse, sh Türi lasteaia Lokuta maja laiendamisele ja Türi ühisgümnaasiumi võimla põranda renoveerimisele.
- 22% läheb sotsiaalsele kaitsele, kus suuremad projektid on Mehaanika tänava majade 1 ja 3 renoveerimine.

Eelarve võimaldab investeeringute tegemisel paindlikkust, sealhulgas vallavalitsusel on õigus otsustada investeeringute täpsete ulatuste üle ning hallata huviharidusele eraldatud vahendeid vastavalt kinnitatud tegevuskavale. Lisaks on vallavalitsusel õigus võtta eelarveaasta kestel kuni 1 miljon eurot laenu rahavoogude juhtimiseks, tingimusel, et see tagastatakse aasta lõpuks.

Vallavanem Sulo Särkinen rõhutab eelarve tasakaalukust ja jätkusuutlikku suunda: „Türi valla 2025. aasta eelarve koostamisel oleme lähtunud kõigi osapoolte huvidest ja vajadustest, et tagada stabiilne areng. Kuigi majanduslik olukord seab omavalitsustele väljakutseid, panustame järjepidevalt haridusse, sotsiaalsesse kaitsele ja kogukonna heaolu parandamisse,“ selgitas Särkinen ja lisas,

et suur osa investeeringutest suunatakse lasteaedade, koolide ja sotsiaalmajade renoveerimisse ning jätkatakse hajaasustuse programmi raames abivajavate perede toetamist.

„Eelarve eesmärk on tagada tugev finantsiline alus ja hoida Türi vald elujõulisena ka tulevikus,“ lisas vallavanem, rõhutades, et tasakaalustatud eelarve aitab kindlustada nii valla igapäevase toimimise kui ka pikaajalise arengu.

Türi vallavolikogus 30. jaanuaril

Türi vallavolikogu II koosseis kogunes istungiks 30. jaanuaril 2025 Türi vallamajas. Volikogu istungi päevakorras oli kuusteist punkti. Türi vallale rahalise kohustuse võtmine. Türi vallavolikogu otsustas võtta rahalise kohustuse tasuda aastatel 2025-2026 projekti „Türi linna avaliku ruumi kujundamise I etapp - Türi järve arendamine atraktiivseks rekreatsioonialaks“ rahastamisel meetme tingimusena ettenähtud omafinantseeringu (eeldatavalt summas 541 433,67 eurot).

Informatsioon: Türi valla korruptsioonivastase erikomisjoni tegevusest 2024. aastal. Türi vallavolikogu esimees Marge Hirtentreu andis ülevaate erikomisjoni tegevusest.

AS Järvamaa Haigla arengukavast. Haigla peaarst ja arendusjuht tegid ülevaate uue perioodi arengukavast.

Türi vallavolikogu alaliste komisjonide tegevusest.

Türi vallavalitsuse IV koosseisu liikmete arvu ja struktuuri muutmine ning Türi vallavalitsuse koosseisu uuesti kinnitamine. Türi vallavolikogu otsustas muuta alates 1. veebruarist 2025 Türi vallavalitsuse IV koosseisu liikmete arvu ja struktuuri kinnitades vallavalitsuse koosseisu Annely Grazeri. Türi vallavalitsuses kui ametiasutuses ja revisjonikomisjoni valitud ametiasutuse hallatavates asutustes aastatel 2022-2023 alla lihthanke piirmäära jäävate hangete läbiviimise ja ostude kontrolli tulemuste kinnitamine. Türi vallavolikogu tunnistas hangete läbiviimise ja ostud valdavalt õiguspäraseks ja heaks.

Ülevaade Türi valla kriisikomisjoni ja elanikkonnakaitse korraldamise hetkeolukorrast; Türi valla asutuste koosseisude ja palkade (võrreldavad muutused aastatel 2022-2024) võrdlusest ja Türi valla kui rohelise valla visiooni loomisest. Nimetatud teemadel tegi ülevaate revisjonikomisjoni esimees Ele Enn.

Nõude esitamine hoonestusõiguse Türi valla nimele kandmiseks. Türi vallavolikogu otsustas hoonestusõiguse (Türi linn, Staadioni

tn 15) langemise Lõuna-Eesti Hoolekandkeskus AS-ilt Türi vallale.

Türi vallavolikogu 27. juuni 2024 otsuse nr 30 „Türi valla 2025. aasta eelarve liigendus“ muutmine. Türi vallavolikogu otsustas täiendada Türi valla 2025. aasta eelarve liigendust tegevusala koodi ja tegevusalaga.

Türi valla 2025. aasta eelarve II lugemine (muudatusettepanekute hääletamine). Türi vallavolikogu menetles Türi valla 2025. aasta eelarve muudatusettepanekuid ja otsustas lõpetada eelarve II lugemise. Türi vallale kuuluva kinnisasja jagamine ja ühe moodustatava maaüksuse võõrandamine. Türi vallavolikogu otsustas võõrandada Lokuta külas asuva Telliskivi tänav 5a kinnisasja jagamise tulemusel moodustatava kinnisasja otsustuskorras Telliskivi tänav 3 korteriühistule.

Türi vallale kuuluvate korteriomandite võõrandamise algatamine. Türi vallavolikogu otsustas võõrandada Väätsa alevikus Pikk tänav 1b asuvad Türi vallale kuuluvad korteriomandid (Pikk tänav 1b-2 ja 1b-4). Türi vallavolikogu revisjonikomisjoni 2025. aasta tööplaani kinnitamine. Türi vallavolikogu kinnitas revisjonikomisjoni tööplaani. Türi valla 2025. aasta eelarve vastuvõtmine. Türi vallavolikogu otsustas eelarve vastu võtta. Türi vallale laenu võtmine. Türi vallavolikogu otsustas investeeringute rahastamiseks võtta 2025. aastal Türi vallale laenu kuni 1 991 574 eurot.

Türi valla vastuse Vindr Baltic OÜ-le täiendavalt menetlemine (vastuskirja protokolliline heakskiit). Vindr Baltic OÜ esitas üks päev enne vallavolikogu istungit taotluse, millega andis teada, et võtab tagasi enda 10. oktoobril 2024 esitatud taotluse. Esitatud taotluse tagasivõtmisega Vindr Baltic OÜ taotluse menetlus lõppes. Volikogu põhjenduste esitamine Vindr Baltic OÜ taotluse rahuldamiseks. Tulenevalt eelmisest päevakorrapunktist langes antud punkt päevakorrast.

Hajaasustuse programm avatud

2025. aasta hajaasustuse programmi taotlusvoor on avatud 3. veebruarist kuni 3. aprillini 2025. Programmi eesmärgiks on hajaasustusega piirkondades elavatele peredele tagada head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele maapiirkondades.

Toetatavad tegevused:

- 1) majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamine (puur- ja salvekaevude rajamine ja puhastamine, kaevumajade püstitamine; veetorustiku rajamine ja selle ühendamine hoonesisese veevarustusüsteemiga; vee pumpamiseks ja puhastamiseks vajalike tehniliste seadmete ja tarvikute soetamine ning paigaldamine; vanade puurkaevude lammutamine; rajatud hooneväliste veevarustusüsteemide teostusmöödistamine; joogivee kvaliteedi analüüs).
- 2) elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimist tagava süsteemi rajamine (kogumiskaevude rajamine; omapuhastite, sealhulgas imbsüsteemid ja filtersüsteemid, rajamine ning muude reoveepuhastusseadmete ja -süsteemide rajamine; kanalisatsioonitorustiku rajamine ja selle ühendamine elamusisese kanalisatsioonisüsteemiga; vanade nõuetele mittevastavate hooneväliste kanalisatsioonisüsteemide ja -seadmete likvideerimine; rajatud hooneväliste kanalisatsioonisüsteemide teostusmöödistamine).
- 3) aasta ringi ligipääsetava juurdepääsutee rajamine (teepõhja ja -katte ehitamine; sildade ja trüüpide ehitamine; teeala kuivendamine).
- 4) leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamine tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga (päikese-, tuule-, vee- või muud taastuenergiaallikat kasutava elektritootmiseseadme paigaldamine; elektrigeneraatori paigaldamine; energiasalvestusseadmete paigaldamine; autonoomse elektrisüsteemi

ühendamine elamusisese elektrisüsteemiga).

Maksimaalne toetus programmist on 6500 eurot ühe majapidamise kohta. Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest ning toetuse osa moodustab kuni 67% projekti abikõlblikest kuludest.

Toetust saavad taotleda füüsilised isikud, kes elavad alaliselt toetust taotlevas majapidamises rahvastikuregistri andmete kohaselt 1. jaanuarist 2025. Toetatakse investeeringuid majapidamistesse, mille omanikuks on taotleja, tema lähisugulane või hõimlane. Kui taotleja on majapidamise valdaja, siis on tal õigus saada toetust tingimusel, et valduse kasutamise aluseks on kirjalik leping, mis kehtib vähemalt 3 aastat alates taotlemise esitamise päevast.

Toetuse saamiseks tuleb esitada Türi vallavalitsusele vormikohane taotlusvorm, olenevalt projekti valdkonnast vormikohane projekti tegevuste kirjeldus, oma- ja kaasfinantseeringut tõendav garantiikiri, põhjendatud ja projekti eesmärkide saavutamist tagav eelarve ning kaks võrreldavat hinnapakumist. Olenevalt projektist võib vajalik olla ka esitada muid dokumente (nt joogivee kvaliteeti tõendav analüüs, veekasutuskord, notariaalne kokkulepe reaalservituudi seadmiseks jt).

Töid on lubatud alustada pärast seda, kui projekti osas on tehtud rahastamisotsus ning toetuse saajaga on sõlmitud toetusleping. Uuringud, projekteerimine, riigilõivud, notaritasud, teostusjoonised ja veeanalüüsid on teatud juhtudel abikõlblikud enne toetuslepingu sõlmimist.

Rohkem infot ja taotlemiseks vajalikud dokumendid on leitavad Türi valla kodulehelt: valdkonnad - elukeskkond - hajaasustuse programm - hajaasustuse programm 2025.

Pidu katku ajal Türi vallas jätkub...

Pidu katku ajal sai alguse juba möödunud aastal, kui otsustati ehitada Türi vallamaja juurde ligi 200 000 euro eest purskkaev. Samal ajal oli aga valla eelarve ligi miljonilises puudujäägis.

Tuletan meelde, et kui toona kaitses võimuliit purskkaevu ehitust vallavolikogus, pidid samal ajal valla allasutused (lasteaiad, koolid jne) leidma kokkuhoiukohti, et valla eelarve seisu parandada. Kuulujutud räägivad, et projekt pole veel tänaseni lõpetatud ning oodata on 2025. aasta lisaeelarvesse lisataotlust, et saada täiendavaid vahendeid valgustuse parendamiseks. See on järjekordne näide sellest, kuidas eelarve kulutused ei ole hoolikalt planeeritud ning investeringud, mis tunduvad esmalt tagasihoidlikud, võivad muutuda suuremaks ja kallimaks, kui esialgu arvati.

2025. aasta eelarve on parasjagu volikogus menetlemisel ning selleks, et meie eelarve tulud ja kulud tasakaalu saada, on vallal vaja laenu võtta ligi 1,9 miljonit eurot! See on muretteki-

STEN PERILLUS
Türi vallavolikogu liige

tav summa. Pangad ei anna oma-valitsustele laenu niisama ning intressikulud on samuti suured. Pealegi tuleb mõelda, kuidas see laen tulevikus tagasi makstakse ning millised on selle pikaajalised mõjud valla finantsstabiilsusele ja teenuste kvaliteedile.

Kui 2024. aasta eelarvet jäi saatma purskkaevu ehitus, siis 2025. ja 2026. aastat jääb saatma ilmselt Türi tehisjärve arendus. Vallakodanikud, kes on uurinud meie valla arengudokumente, on ilmselt kursis, et eesmärgiks on võetud Türi tehisjärve äärse ala parandamine. Ei minul ega kellegi teisel poleks ei purskkaevu ega ka Türi tehisjärve aren-

damise vastu midagi, kui rahalisi vahendeid jaguks. Täna on meie rahaliste vahenditega aga lood kehvasti.

Kui purskkaevu jaoks kulus ligi 200 000 eurot, siis tehisjärve arendamiseks plaanitakse kulutada ligi 540 000 eurot. Oma-moodi naljakas on ka see, et kui veel aasta tagasi plaaniti arengukava, siis tehisjärve arenduseks nähti ette valla omaosaluseks 200 000 eurot. Nüüd on vallavalitsus volikogu juurde tulnud aga palvega suurendada seda summat enam kui kaks korda.

Türi vallas on mitmeid investeringuid, mis vajaksid kiiremas korras arendamist. Toon näiteks Oisu piirkonna koolihoone ja selle arendamise. Seal on tarvis kaasaegseid lahendusi, et tagada lastele parem õpikeskkond ja motiveerida peresid oma lapsi just kohalikku kooli panema.

Kui rääkida Türi tehisjärve puhkeala arendamise plaanist, siis tegemist on ühe osaga meie linna arhitektuurikonkursi tööst „Võnge“. Kui vaadata seda arhitektuuritööd, siis linnaruumi arengu mõttes

oleks mõistlik selle teostamist alustada just projekti südamest ehk vallamaja, põhikooli ja kultuurimaja vahelisest alast. Miks? Just see ala seob Türi linna keskuse Türi tehisjärve alaga. Praeguse plaani järgi jääb aga tehisjärv lihtsalt linna äärele ning sellel puudub loogiline ühendus linnakeskusega. See on linnaplaneeringu seisukohast ebaefektiivne ja võib kaasa tuua olukorra, kus investering ei anna loodetud kasu ja kasutegur jääb oodatust madalamaks. Vallakodanikele tahan panna südamele, et igal investeringul on oma hind. Peame endalt küsima, kas meile on olulisem investeerida välisele hüljusele või esmavajalikele teenustele ja taristule, mis toetaks kõiki valla elanikke. Kui me jätkame sellises tempos rahaliste vahendite jagamist, võime õige pea seista silmitsi olukorraga, kus igapäevased eluks vajalikud teenused on ebakindlad või nende kvaliteet langeb.

On aeg seada prioriteetidid paika ja mõelda, kuhu meie maksuraha tegelikult peaks minema.

Euroopa sotsiaalfondi toel on toimumas palju kasulikke ettevõtmisi

Möödunud aasta lõpus said Lõuna-Järvamaa koostöökogu juhatus poolt rahastuse 8 sotsiaalvaldkonna projekti, 7 neist Türi vallast. Praeguseks on alanud nende projektide aktiivne elluviimine. Mitmel pool Türil või selle lähikonnas toimuvad loengud, kohtumised või õpitoad, korraldatakse teavitus- ning liikumisüritusi ja tehakse muudki toredat – kõike seda eesmärgil soodustada eakamate inimeste, eriti veel üksi elavate eakate inimeste tervemana ja sotsiaalsena püsimist, toetada nende hakkama saamist igapäevaelu küsimustega ning ennetada või vähendada selle kaudu hooldusvajadust ja -koormust. Mõned konkreetset toetatavad tegevused on suunatud ka omaste hooldajatele.

Erinevaid ettevõtmisi korraldavad nende projektide toel Türi, Väätsa ja Särevere piirkonna eakate ühingud, Türi Kogukonnaselts, Väätsa eakate kodu, Türi vallavalitsus ning psühholoogiaõpinguid lõpetav Laima Parik (HR&Events OÜ). Kui eakate ühingute poolt korraldatavad tegevused on sageli eeskätt oma liikmetele ning kõik teised meie piirkonna 55+ vanuses inimesed saavad osaleda vabade kohtade olemasolul, siis Türi Kogukonnaseltsi loengutesari, Väärikate ülikooli loengud ja ka Taikses toimuvad loovteraapia töötoad on avatud kõigile huvilistele. Tasub jälgida reklaame Facebookis või Lõuna-Järvamaa koostöökogu veebilehe kalendris (<https://koostookogu.ee/sundmus/>) ning soovivat on korraldajatele oma osalemissoovist märku anda.

Kõigile eestvedajatele teadmiseks: järgmise taotlusvooru sarnastele sotsiaalse suunitlusega projektidele avab Lõuna-Järvamaa koostöökogu käesoleva aasta septembris või oktoobris.

RIINA TRUMM, Lõuna-Järvamaa koostöökogu tegevjuht

Lisainfo

Türi eakate seltsing Pihlapuu (eestvedaja Eha Pehk) projektitegevusteks on näiteks kohtumine Taavi Libega, kaks erilist loengut soome-ugri hõimuliikumise ja Eesti ökosüsteemide seisukorra teemadel ning õppekäik Setomaale.

Väätsa eakate selts Ristikhein (eestvedaja Elle Kütt) korraldab looduse rüpes matkamise, spaa külastuse koos vesivõimlemisega ning

õppereisi Võrumaale, lisaks sõidutab oma esindajad neljal korral Raplasse bowlingut mängima.

Särevere eakate seltsing Härmalõng (eestvedaja Aili Mäger) kutsub eakaid liikuma ning uusi teadmisi saama. Üheskoos külastatakse Arvo Pärdi keskust, korraldatakse toiduteemaline töötuba ning õppekursioon Aegna saarele.

Türi Kogukonnaseltsi algatusel (eestvedajad Aina Lee ja Anu Zinovjev) kutsutakse aasta esimesel poolel ellu seitsmest eraldi loengust koosnev loengute sari vaimse ja füüsilise tervise toetuseks, käsitletakse selliseid teemasid nagu üksildus, tervislik toitumine, aias töötamine, kompostimine jms.

Väätsa eakate kodu projekti toel (eestvedaja Tiia Mettus) parandatakse omastehooldajate teadmisi ergonomilistest hooldusvõtetest ja enesehoiust oma lähedaste hooldamisel ning tugevdatakse Väätsa põhikooliga tehtavate ühiste ettevõtmiste kaudu põlvkondade vahelist koostööd ja sidet.

Türi vallavalitsus korraldab oma projekti eelarvest Väärikate ülikooli loenguid ning psühholoogi haridusega Laima Parik korraldab oma ettevõtte projekti toel Taikse seltsimajas loovteraapia tegevusi stressi ning depressiooni ennetamiseks, samuti pakub ta kogukonnateenusena soovijatele ka psühholoogiteenust.

Kogumisringidel on võimalik üle anda järgmisi jäätmeliike:

põllumajanduskemikaalid
muud mootori-, käigukasti- ja määrideõlid
saastunud pakendid
jahutusvedelik
nakkusohtlikud jäätmed
pestitsiidid, taimekaitsevahendid
ohtlikke aineid sisaldavad värvid, trükivärvid, liimid ja vaigud (väikepakend)
ohtlikke aineid sisaldavad pesuained
sortimata ravimkogumid
Jälgi valla infot - täpsemad peatuskohad ja kuupäevad selguvad peagi.

Järva Rehvikeskus

PROFESSIONAALNE REHVIVAHETUS

Rehvide ja velgede müük, soodsaimad hinnad
Järvamaa suurim valik rehve kohe riulist võtta
Rehvide hooajaline hoiustamine

Vaata meie e-poodi
www.jarvarehvid.ee

esto
järelmaks

Naastrehvide hinnad alates	
185/65R15	49€
205/55R16	55€
205/60R16	59€
215/60R16	65€
215/65R16	71€
215/55R17	71€

Viljandi 13, Türi. Tel 5309 0746.

KoldeTuli

www.koldetuli.ee

Kütteklotsid (puisteruum) märg	29 €/rm
Kütteklotsid (puisteruum) kuiv	49 €/rm
Halupuu lepp 45-60 cm märg	59 €/rm
Küttepinnud märg (~2,5 rm/pakk)	65 €/pakk
Halupuu kask 50 cm märg	69 €/rm
Halupuu lepp 30 cm kuiv	85 €/rm
Kuiv kütteklots 40L (48 võrku)	283 €/alus
Kuiv lepp 30 cm 24L (60 kohvrit)	359 €/alus
Kuiv kask 30 cm 24L (60 kohvrit)	394 €/alus

Nüüd ka e-pood, kus järel - ja osamakse võimalus !!!

Tel 516 0288 Türil

Neljapäeval, 13. veebruaril 2025 kell 17.30
Türi Kultuurikeskuse väikeses saalis

KONTSERT

TEEL KONKURSILE

Esinevad
klaveri-, puhkpilli-, keelpilli- ja
akordioniõpilased

Klubi EHAVALGUS annab teada:

veedame taas koos pühapäevase pärastlõuna Türi kultuurikeskuses 9. veebruaril algusega kell 15!

Seekord on

- uudiseid lubanud rääkima tulla Eesti Pensionäride Liidu esimees Andres Ergma
- kavas väike kontsert ansamblilt CELLOGIRLS
- tantsumuusika ansamblilt Cantare

Avatud on kultuurikeskuse kohvik!
Osalustasu 5€ Olete oodatud!

MÄRTS
4.03 kell 16 Järvamaa talvised meistrivõistlused
 mitmevõistluses (60m, kuul, kõrgus, 60m tj,
 600m) Konesko Türi spordihoones, Leonhard Soom
 staadion51@gmail.com 509 6812

VANA JA UUS

Türi Lokuta algkooli lapsed 1930. aastal koos kooli juhataja Ruurik Valter Mikkelsaarega päevapiltnikule poseerimas. Endisesse Lokuta mõisahoonesse kolis kool 1920. aastal. Lasteaed on selles majas tegutsenud alates 1976. aastast. Pilt on tehtud ajal, mil lumi oli talvel veel tavapärase asi. Tänapäeval on suusatavat last näha juba üsna haruldane nähtus. FOTO RENE VIJATI KOGUST

Türi lasteaia Lokuta õppekoha juurdeehitusele pandi nurgakivi selle aasta 30. jaanuaril. Uus kahekorruseline hoone on planeeritud kahele lasteaiaühmale ja lisaks veel abiruumid. Maja peaks valmima plaanipäraselt 1. oktoobriks 2025. Nagu näha, on peale pikka ootust ka lumi saabunud. FOTO ELARI HIIS

TÜRI-ALLIKU KÜTTEKONTOR

MÜÜA LÕHUTUD LEPAPUID

MÜÜGIL 25-60cm

KASEBRIKETT

Tel. 51 66 305

ANNELI

ÕMBLUSTEENUSTE OÜ

- Õmblen, parandan, kohendan.
- Siidikleidist - tööriieteni.
- Kodutekstiili õmblus.

Viljandi tn 9 hoovis
Broneeri aeg: tel. 5855 3231

UUED KODANIKUD

**HUGO, MAIKEL, OLIVER,
INES, SASKIA, ALICE-AURORA,
ANETE, PIRTEL, KIANDEA LIIS**

Palju õnne!

Kogume kilomeetreid 5 erineval viisil

TÜRI VALLA VIRTUAALNE
LIIKUMISKAMPAANIA

Suusatamine 03.-16.02.25

Kogu kilomeetreid suusatades.

1. Osale virtuaalses liikumiskampanias ning liigu endale sobival ajal ja kohas Türi vallas, üksi, pere või sõpradega.

Kõndimine 17.-30.03.25

Kogu kilomeetreid kõndides.

2. Tulemused koostada kella või mobiilset appi kasutades (nt Strava, Suunto, Garmin, MapMyRun vm)

Jalgrattasõit 05.05-18.05.25

Kogu kilomeetreid rattasõides.

3. Saada tulemused meile e-maili: tyrispordikool@gmail.com

Jooksmine 01.09-14.09.25

Kogu kilomeetreid jooksmises.

4. Arvestus toimub meeste ja naiste klassides.

Ujumine 03.11-16.11.25

Kogu kilomeetreid ujumises.

5. Kogu kampania vältel loositakse osalejate vahel loositakse välja loosiauhindu.

TÜRI SPORDIKLUBIDE LIIT, E-MAIL: TYRISPORDIKOOL@GMAIL.COM, 5011683

TEEME KODU MÜÜGI LIHTSAKS!

Kinnisvara müük, üür,
konsultatsioon, hindamine ja
seadustamine!

Lea Kerma
512 4236
lea.kerma@arcovara.ee

Liis Dvorjanski
5647 3885
liis.dvorjanski@arcovara.ee

Kui tahad juua, siis on see Sinu asi.

ANONÜÜMSED ALKOHOLIKUD

Allakäigutrepi
alumistel
astmetel
pole
käsipuid.

Joomise
lõpetavad kõik.
Osaga juhtub
see juba eluajal.

Meiega liitumine ei sõltu
Sinu uskumusest
või selle puudumisest,
ei parteist, ei soost,
ei majanduslikust olukorrad,
ei seksuaalsest sättumusest.
See on tasuta.

Esmaspäeviti kell 19:00
Pärnu tn. 61
(Küljeks)

Aluske tingimus on soov joomine lõpetada
www.aaestonia.com

tel. 51 36 685

Kui tahad lõpetada, siis on see meie asi.

Puurkaevud
Maaküte
Veesüsteemid
Biopuhastid
Septikud
Mahutid

KONTAKT

www.PUURVESI.ee
Info@puurvesi.ee
+372 5566 2032
+372 5569 4310

Türi Rahvaleht

Türi, Hariduse 3,
72213, Järvamaa
Tel: 513 3385
E-post: teet.reier@tyri.ee
Tegevtoimetaja: Teet Reier
Korrektoir: Kerli Rhede
Küljendaja: Teet Reier
Raamatupidaja:
Signe Tõotsu

Trükkija: AS Kroonpress
Levitaja: Omniva
Väljaandja:
Türi Arengu Sihtasutus

Türi Rahvaleht tuleb iga
kuu alguses kõikidesse
Türi valla postkastidesse
tasuta.
Trükiarv on 5800 ja
lugejaid u 11 000.

Kuulutuste ja reklaami
vastuvõtt toimetuses
või e-posti teel
teet.reier@tyri.ee või
uudised@tyri.ee

Toimetusel on õigus kirju
ja teisi kaastöid nende
selguse huvides toimetada
ning lühendada.

OSTAN

IGASUGUSEID VANU FOTOSID
JA KOOLILÕPU MÄRKE

TÜRI FOTOGRAAF
RENÉ VIJAT
Tel 525 8325
renewiljat@gmail.com

ÕHKSOOJUSPUMBAD, ÕHK-VESI SOOJUSPUMBAD ja MAASOOJUSPUMBAD

Hooldus, remont, märgpesu
Tel 518 3495 • ratienergia@gmail.com
www.rati.ee

Rehvitööd ja keevitus

Türi, Viljandi tn 9
telefon 5358 1596

KINO klubi

R 14.02. kl 19
Otsu rehvimajase

"KIKILIPSUGA MÄSSAJA"

FEKAALIVEDU VÄLIKÄIMLATE RENT TRANSPORDITEENUS

tel. +372 452 2002
e-mail: agri@speq.ee
www.fekaaliabi.ee
www.speqagri.ee

Eesti Vabariigi 107. aastapäevale pühendatud sündmused Türi Kultuurikeskuses

K 19.02 kell 18 Kinoõhtu Kabala rahvamajas- dokumentaalfilm „Kikilipsuga mässaja“ EST 2025. Tasuta
Jaan Tootseni film jälgib president Toomas Hendrik Ilvest tema ametiaja viimasel pooleteisel aastal.

N 20.02 kell 18 Eesti Vabariigi 107. aastapäevale pühendatud kontsert Oisu rahvamajas

R 21.02 kell 19 Eesti Vabariigi 107. aastapäeva kontsertaktus „EESTI MULD JA EESTI SÜDA“
Türi kultuurikeskuses.

Tunnustame Türi valla AASTA TEGU ja AASTA TEGIJAT 2024 ning kuulutame välja AASTA KÜLA 2024!
Sündmus on tasuta ja kõik on oodatud!

L 22.02 kell 18 Eesti Vabariigi 107. aastapäevale pühendatud kontsert Vätsa rahvamajas.

Esineb armastatud muusik Priit Pihlap. Kaetud on suupiste- ja kohvilaud.

Pilet 15€ ja sooduspilet 10€. Laudade broneerimine 555 62 601 (broneerimine vajalik).

E 24.02 kell 07.30 Eesti Vabariigi 107. aastapäeva pidulikud lipu heiskamised Türil (kultuurikeskuse ees),
Oisus, Laupal, Kärus, Löölas ja Imaveres.

Kell 09.45 pidulik jalutuskäik Türi kesklinna kalmistule. Kell 10 korvide asetamine Türi kesklinna kalmistul.

E 24.02 kell 07.30 Pidulik lipu heiskamine Kärus keskväljakul, Vabadussõjas langenutele pärja asetamine
Kärus kirikus, mälestushetked Kärus kalmistul.

E 24.02 kell 11.30 Kogunemine mälestushetkele Oisu pargis mälestusmärgi juures.

Seejärel suundume 5 km matkale. Matka lõpetab traditsiooniline viktoriin ja kringel Oisu rahvamajas.

Korraldajad MTÜ Oisu Kultuuri ja Arengu Selts koos Oisu rahvamajaga.

- metsa- ja põllumaa ost
- kasvava metsa ost-müük
- metsamaterjali transport
- metsa ülestöötamine
- võsaraie ja kokkuvedu
- kallurveod, kopateenus
- metsatehnika treilerveod
- saematerjali müük
- küttepuid müük

Mäekalda tn 2, Türi linn, Türi vald, 72213 Järva maakond
kolmestar@kolmestar.ee • Tel 503 5585 • www.kolmestar.ee

ÜÜRILE ANDA TÜRIL NÜÜDISAEGNE KÕETAV LAOPIND

Alates 130 m² kuni 1500 m² koos laoriulite, elektritõstukite, kaamerate, signalisatsiooni jm vajalikuga. Mugav ligipääs veokitele. Pakume kaupade hoiustamise laoteenust. Koos laopinnaga võimalus üürida ka kontoripinda

OÜ Kolmestar • Tel 501 5328

23.02
KELL 12.00

TÜRI VALLA PEREPÄEV KONESKO TÜRI SPORDIHOONES 2025

KESEK-EESTI SUURIM BATUUDIPARK JA
MÄNGUMAA AINULT ÜHEKS PÄEVAKS

BATUUDID - MÄNGUJUHT - TEADUSTEATER - KOHVIK

PÄEVAPILET 10€

(TÄISKASVANUTELE ON SISSEPÄÄS TASUTA)

VÕTA KAASA SÕBRAD, HEA TUJU,
NATUKENE TASKURAHK NING TULE VEEDE
LÖBUS JA SPORTLIK PÄEV KOOS MEIEGA!

